

Üniversite, Sanayi ve Yerel Yönetim Ekseninde
Dijital Dönüşüm

İSTASYON AKADEMİ

2. KOORDİNASYON TOPLANTISI

ÇALIŞTAY RAPORU

*Üniversite, Sanayi ve Yerel Yönetim Ekseninde Dijital Dönüşüm
Geleceği Kodlayan Üniversiteler: Dijital Ekosistemde Bölgesel Dayanışma*

07 Kasım 2025 – ŞANLIURFA

İÇİNDEKİLER

1.	İstasyon'un Gelişim Serüveni	1
2.	İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısı: Üniversite, Sanayi ve Yerel Yönetim Ekseninde Dijital Dönüşüm Geleceği Kodlayan Üniversiteler: Dijital Ekosistemde Bölgesel Dayanışma	2
3.	Açılış Oturumu Konuşmalarından Başlıklar Sayın Prof. Dr. M. Tahir GÜLLÜOĞLU	3
4.	Açılış Oturumu Konuşmalarından Başlıklar YÖK Yürütme Kurulu Üyesi Sayın Prof. Dr. Erol ARCAKLIOĞLU	4
5.	Açılış Oturumu Konuşmalarından Başlıklar Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi Başkanı Sayın M. Kasım GÜLPINAR	5
6.	Açılış Oturumu Konuşmalarından Başlıklar Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Fatma ŞAHİN	6
7.	Açılış Oturumu Konuşmalarından Başlıklar Şanlıurfa Valisi Sayın Hasan ŞILDAK	7
8.	Oturum 1: Rektörler İstişare Toplantısı: Temel Uzlaşılar	8
9.	Oturum 2: Veri ve Dijitalleşme-Üniversite Eğitim Öğretim Süreçlerinin İyileştirilmesi	13
10.	Oturum 3: Ar-Ge- Envanter - Üniversite ve Sanayi İşbirliğinin ve Mesleki Eğitimin Çeşitlendirilmesi	23
11.	Oturum 4: Ulusal ve Uluslararası Projeler - Üniversite ve Yerel Yönetim Sorunlarına Yönelik İşbirliği Modelleri	28
12.	Kapanış Bildirisi	33
13.	Paydaşlar Listesi	34
14.	Katılımcılar Listesi	35

İSTASYON'UN GELİŞİM SÜRECİ

İstasyon Gaziantep, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin öncülüğünde; Gaziantep Valiliği ve Gaziantep Ticaret Odası paydaşlığında, şehrin sürdürülebilir kalkınmasını desteklemek, dijital dönüşüm süreçlerine liderlik etmek ve güçlü bir girişimcilik ekosistemi oluşturmak amacıyla 6 Eylül 2024 tarihinde hayata geçirilmiştir. Bu

yapı, yalnızca yerel bir kalkınma girişimi değil; aynı zamanda üniversite, kamu ve sanayi iş birliğini bütüncül bir vizyon çerçevesinde bir araya getiren stratejik bir model olarak konumlanmıştır.

İstasyon Gaziantep'in kurumsal gelişim sürecindeki en önemli adımlardan biri, yükseköğretim boyutunun sistematik biçimde yapılandırılması olmuştur. Bu doğrultuda, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin öncülüğünde şekillenen **İstasyon Akademisi**, 21 Mayıs 2025 tarihinde **Gaziantep İstasyonu'nda imzalanan Üniversiteler Arası İş Birliği Protokolü** ile resmen kurulmuştur. İstasyon Akademisi, üniversitelerin birbirinden kopuk değil; birlikte düşünen, birlikte üreten ve birlikte dijitalleşen bir anlayışla hareket etmesini hedefleyen örnek bir bölgesel iş birliği modelini bu boyutta ilk örneğidir.

Bu modelin en güçlü yönlerinden biri, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) arasında kurulan iş birliğinin, kamu–üniversite–sanayi etkileşimini kurumsal ve sürdürülebilir bir yapıya dönüştürmeyi hedeflemesidir. Böylece yükseköğretim kurumları, yalnızca eğitim ve araştırma faaliyetleriyle değil; bölgesel kalkınma, dijital dönüşüm ve nitelikli insan kaynağı üretimi süreçlerinde üstlendikleri aktif rollerini ve güçlü yönlerini paydaş kurumlarla paylaşmaya başlamıştır.

İstasyon Akademisi'nin ilk önemli kurumsal faaliyeti olan **“İstasyon Akademisi: 1. İstisare Buluşması”**, 6 Ağustos 2025 tarihinde Çukurova Üniversitesi Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. 1. İstisare buluşmasına; Adana Valisi, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı ve bölgedeki 21 üniversitenin rektörleri, rektör yardımcıları ve değerli akademisyenleri katılmıştır. Çalıştay kapsamında oluşturulan **Ulusal ve Uluslararası Projeler, Ar-Ge ve Envanter ile Veri Yönetimi** temalı çalışma grupları, İstasyon Akademisi'nin çok boyutlu ve katılımcı yapısının ilk adımı olmuştur.

Bu sürecin devamı niteliğinde düzenlenen **İstasyon Akademisi 2. Koordinasyon Toplantısı**, 7 Kasım 2025 tarihinde Harran Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Toplantı, **“Üniversite, Sanayi ve Yerel Yönetim Ekseninde Dijital Dönüşüm: Geleceği Kodlayan Üniversiteler – Dijital Ekosistemde Bölgesel Dayanışma”** temasıyla; üniversitelerin dijital dönüşüm süreçlerindeki rolünü güçlendirmek ve sanayi ile yerel yönetimlerle kurulan iş birliklerini daha bütüncül ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmak amacıyla organize edilmiştir. İstasyon Akademisi 2. Koordinasyon Toplantısı, önceki istisare buluşmasında ortaya çıkan görüş ve ihtiyaçların uygulamaya dönük bir çerçevede ele alınmasını hedefleyen yapıyla, İstasyon Akademisi'nin kurumsal gelişiminde yeni bir aşamayı temsil etmektedir. Bu bağlamda etkinlik, fikir üretiminin ötesine geçerek bölgesel ölçekte dijital dönüşümün eşgüdümlü ve planlı biçimde yürütülmesine katkı sunan mücessem bir yapıya doğru ilerlemiştir.

Sonuç olarak, İstasyon Gaziantep'ten filizlenen İstasyon Akademisi, bölgesel kalkınmayı dijitalleşme ekseninde yeniden tanımlayan; üniversiteleri stratejik paydaşlar olarak konumlandıran ve ulusal dijital dönüşüm hedeflerine güçlü katkı sunan yenilikçi bir gelişim modeli olarak öne çıkmaktadır. Bu yapı, dördüncü nesil üniversite vizyonunu içeren yaklaşımıyla, üniversite–sanayi–kamu iş birliklerine örnek teşkil edecek son derece kıymetli bir nitelik taşımaktadır.

İSTASYON AKADEMİ 2. KOORDİNASYON TOPLANTISI:

ÜNİVERSİTE, SANAYİ VE YEREL YÖNETİM EKSENİNDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM GELECEĞİ KODLAYAN ÜNİVERSİTELER: DİJİTAL EKOSİSTEMDE BÖLGESEL DAYANIŞMA

İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısı, üniversitelerin eğitim ve araştırma misyonlarının ötesine geçerek; dijital dönüşümü tanımlayan, bölgesel kalkınmada aktif rol üstlenen ve çok paydaşlı iş birliklerini yöneten dördüncü nesil üniversiteler anlayışı çerçevesinde ele alınan stratejik bir buluşma olarak gerçekleştirilmiştir. Harran Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenen toplantı, **İstasyon Akademi'nin** istişare temelli yapısını koordinasyon ve uygulama boyutuna taşıyan önemli bir aşamayı temsil etmektedir.

Toplantının ana teması olan “**Üniversite, Sanayi ve Yerel Yönetim Ekseninde Dijital Dönüşüm: Geleceği Kodlayan Üniversiteler – Dijital Ekosistemde Bölgesel Dayanışma**”, üniversitelerin dijital ekosistemde yalnızca paydaş değil, aynı zamanda yönlendirici ve eşgüdüm sağlayan aktörler olarak konumlanmasını esas almıştır. Bu çerçevede Harran Üniversitesi, ev sahibi üniversite olarak geliştirdiği dijital yönetim sistemleri ve iş birliği deneyimlerini paylaşmış; üniversite–sanayi–kamu etkileşiminin güçlendirilmesine yönelik tartışmalara katkı sunmuştur.

Program kapsamında gerçekleştirilen açılış konuşmalarında; yükseköğretimde dijital dönüşümün ulusal stratejik çerçevesi, sanayide dijital rekabet, endüstri 5.0 vizyonu, akıllı şehir uygulamaları ve kamu hizmetlerinde dijitalleşme gibi ulusal kalkınma strateji kapsamında son derece kritik öneme haiz başlıklar ele alınmış; yerel yönetimlerin ve üniversitelerin bu alanlarda toplumsal etki üreten merkezler hâline gelmesi gerekliliği bölgenin üst düzey yöneticilerinin iştirakleriyle bir kez daha vurgulanmıştır. Çalıştay oturumlarında ise rektörler düzeyinde yürütülen değerlendirmelerle idari süreçlerin dijitalleştirilmesi, yapay zekâ tabanlı ortak yazılım ve veri tabanı kullanımı, proje ofislerinin etkinliği, kalite güvencesi ve sıralama metrikleri gibi konularda ortak politika alanları tartışmaya açılmıştır.

Veri ve dijitalleşme oturumunda, katılımcı üniversitelerin farklı uygulama ve deneyimleri karşılıklı olarak değerlendirilmiş; eğitim–öğretim süreçlerinin daha ölçülebilir, şeffaf ve karar destekli biçimde yürütülmesine yönelik ortak bir yaklaşım ortaya konulmuştur. Ar-Ge ve mesleki eğitim oturumlarında üniversite–sanayi iş birliği, ortak laboratuvar kullanım modelleri ve mesleki eğitim portallarına ilişkin iyi uygulama örnekleri paylaşılırken; ulusal ve uluslararası proje oturumlarında bölgesel ihtiyaçlara odaklanan ortak proje geliştirme kapasitesinin güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) üst yönetimi düzeyinde toplantıya katılım, İstasyon Akademi'nin yalnızca bölgesel bir girişim değil, ulusal yükseköğretim politikalarıyla uyumlu stratejik bir model olduğuna da işaret etmektedir; toplantıda üretilen çıktıların politika yapıcı düzeyde karşılık bulmasını sağlayarak kurumsal meşruiyeti güçlendirmiştir.

Sonuç olarak İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısı; üniversite, sanayi ve yerel yönetimleri aynı dijital ekosistem içinde buluşturarak, dördüncü nesil üniversitelere giden süreci bölgesel ölçekte somutlaştıran ve üniversiteleri dijital dönüşümün aktif, yönlendirici ve eşgüdüm sağlayan aktörleri hâline getiren örnek bir koordinasyon modeli olarak öne çıkmıştır.

HARRAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ
SAYIN PROF. DR. M. TAHİR GÜLLÜOĞLU

Harran Üniversitesi olarak, İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısına ev sahipliği yapmaktan memnuniyet duyuyoruz. Üniversitelerimizin, Sanayicilerimizin ve Yerel Yönetimlerin dijital dönüşüm sürecinde ortak bir vizyon etrafında buluşmasını son derece kıymetli buluyoruz.

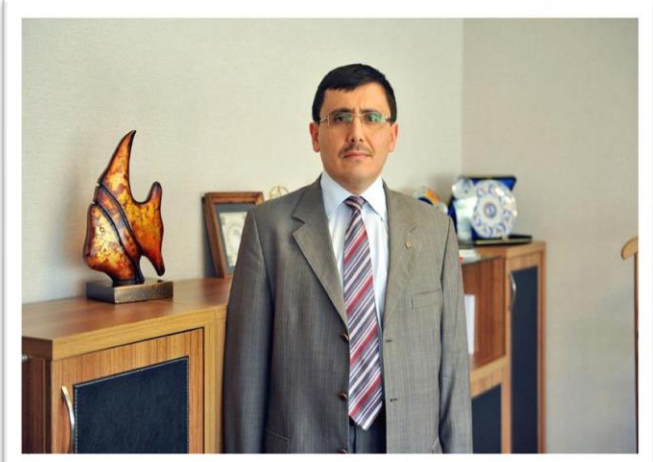
“İstasyon” süreci, Gaziantep’te başlayan bir girişim olarak ortaya çıkmış; Gaziantep Büyükşehir Belediyesi’nin himayesinde başlangıçta 18 üniversitenin katılımıyla kurumsal bir yapıya kavuşmuştur. İlk istişare toplantısının Çukurova Üniversitesi’nde gerçekleştirilmesinin ardından süreç genişlemiş ve bugün itibarıyla 27 üniversiteyi kapsayan güçlü bir akademik-sanayi-yerel yönetimler temalı bir iş birliği ağının temelleri atılmıştır. İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısının temel amacı; Üniversitelerimiz bünyesinde geliştirilen yazılımların, dijitalleşme tecrübelerinin ve iyi uygulama örneklerinin paylaşılması ve bu birikimin yaygınlaştırılmasıdır. Dijital dönüşümü yalnızca teknik bir süreç olarak değil; üniversitelerin yönetim anlayışını, eğitim-öğretim faaliyetlerini ve sanayi ile ilişkilerini yeniden şekillendiren bütüncül bir dönüşüm olarak değerlendirmenin aslında hem yönetsel liderlik açısından hem de bölgesel ve ulusal ekonomik kalınma açısından kritik bir misyon olduğuna inanıyoruz.

Harran Üniversitesi olarak kendimizi “dijital üniversite” yaklaşımıyla konumlandırıyoruz. Yerli ve millî teknolojiye dayalı yazılım ve sistemlerin geliştirilmesini ve bunların diğer üniversitelerle paylaşılmasını kurumsal bir sorumluluk olduğu

görüşünü ortaya atıyor ve bunu destekliyoruz. Bu kapsamda, Üniversitemizce geliştirilen Üniversite-Sanayi İş Birliği temalı yazılımlarımızın, Sayın YÖK Başkanımız Prof. Dr. Erol ÖZVAR’ın bilgisi dâhilinde olduğunu ve Yükseköğretim Kurulu’na teslim edilmek üzere hazırlandığını belirtebiliriz.

Üniversitemizin dijital dönüşüm çalışmaları, geçmişten gelen akademik tecrübe, kurumsal kültür ve değerlerin korunarak, yeni dijital araçlar ve sistemlerle geleceğe aktarılması anlayışına dayanmaktadır. Bu anlayışla dijitalleşme modelimizin diğer üniversitelerimizin paydaşlığıyla yaygınlaştırılmasını da önemsiyoruz. Bunlara ek olarak YÖK ile yürütülen iş birlikleri kapsamında; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu derslerinin 13 üniversite adına Harran Üniversitesi üzerinden koordine edilmesi ve ortak ders sisteminin kurulması tarafımızca önemli bir kazanım olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca ön lisans eğitim-öğretim süreçlerinde 3+1 ve lisans eğitim-öğretim süreçlerinde 7+1 staj modellerinin yaygınlaştırılmasına yönelik yazılım altyapısının YÖK sistemleriyle entegrasyonu yönünde çalışmalarımız da devam etmektedir. Lisansüstü süreçleri kayıt altına alan ve etik mekanizmaları güçlendiren Tez Yönetim Sisteminin de kabul görmesi hâlinde genel kullanım amacıyla üniversitelere sunulması da planlanmaktadır. Bu süreçte üniversitemiz ve savunma sanayiinin başat aktörlerinde HAVELSAN ile iş birliği kapsamında stratejik bir ortaklık kurulmuş; Teknokentimizde bir birim oluşturarak, çevrim içi toplantılar için Havelasan DİYALOG ve elektronik belge sistemlerinin eğitim süreçlerine uyarlanması yönünde HAVELSAN EVRAKA yazılımlarının geliştirilmesiyle önemli adımlar atılmıştır. Üniversitemiz bünyesinde yürütülen dijitalleşme çalışmalarının bir diğer ise çok katmanlı ve çok dilli web sayfasını yapısını kapsamaktadır. Bu modelin de YÖKAK Kurumsal Akreditasyon süreçlerinde zorluk yaşayan üniversiteler için önemli bir kolaylaştırıcı role sahip olabileceğini düşünmekteyiz.

Bu sürece katkı sunan ve çalışmaya katılım sağlayan tüm paydaşlara teşekkür ediyor, **İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısının** üniversitelerimiz sanayicilerimiz ve yerel yönetimlerimiz arasında güçlü ve kalıcı iş birliklerine vesile olmasını diliyorum.

YÖK YÜRÜTME KURULU ÜYESİ

SAYIN PROF. DR. EROL ARCAKLIOĞLU

İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısı kapsamında bir araya gelmiş olmaktan memnuniyet duyuyorum. Bu vesileyle, Sayın Yükseköğretim Kurulu Başkanımızın toplantıya verdiği desteği ve sürece yönelik olumlu değerlendirmelerini de sizlerle paylaşmak isterim. Üniversiteler arası iş birliğini güçlendiren bu tür platformların, yükseköğretim sistemimizin dönüşümünde önemli bir rol üstlendiğine inanıyoruz.

“İstasyon Gaziantep” girişimi, 2024 yılında başlatılmış; Mayıs 2025 itibarıyla **“İstasyon Akademi”** adıyla üniversiteleri kapsayan bir açılıma dönüşmüştür. 18 üniversite ile başlayan bu iş birliği yapısının bugün 27 üniversiteye ulaşması, sürecin doğru bir zeminde ilerlediğini göstermektedir. Çalıştayın **Harran Üniversitesi** ev sahipliğinde gerçekleştirilmesi de bu açıdan anlamlıdır. Yükseköğretim Kurulu olarak dijital dönüşüm ve bilişim alanındaki çalışmaları, Türkiye yükseköğretiminin stratejik dönüşüm başlıkları arasında ele alıyoruz.

Dijital dönüşümün yalnızca teknolojik bir uyum süreci değil; politika üretimini ve uygulamayı birlikte içeren bütüncül bir modele evrilmesi gerektiğine inanıyoruz. Üniversitelerimizde uzun yıllardır dijitalleşme alanında yetişmiş önemli bir insan kaynağı bulunmaktadır. Bu birikimin sistematik şekilde değerlendirilmesi önceliklerimiz arasındadır. Yapay zekâ ve dijital teknolojilerde yaşanan köklü dönüşüm, yükseköğretimi takip eden değil, yön veren bir yapıya kavuşturmayı zorunlu kılmaktadır. Bu anlayışla 2022

yılında başlatılan Büyük Veri Projesi, sekiz pilot üniversitede uygulanmış; “*Verisine sahip çıkamayan üniversite, üniversitesine sahip çıkamaz*” yaklaşımıyla dijital ve yeşil dönüşümün üniversitelerdeki yansımaları somutlaştırılmıştır.

Program çeşitliliği açısından bakıldığında, 2024 yılında 20 üniversitede dijital dönüşüm ve bilişim alanında toplam 72 program açılmıştır. 2025 yılı itibarıyla bu sayı, vakıf üniversiteleri dâhil olmak üzere 100 üniversiteye ulaşmış ve programlar tam doluluk oranlarıyla yürütülmektedir. Aynı yıl içerisinde yeşil dönüşüm ile tarım ve sağlıkta dijital dönüşüm alanlarında, sektör ihtiyaçlarını gözetken yeni ön lisans programları da hayata geçirilmiştir.

Yükseköğretimde “2030 Vizyonu”

çerçevesinde yürütülen toplantılarda belirlenen dört ana başlıktan biri, *dijital dönüşüm ve veriye dayalı yönetimdir*. Akademik ve idari süreçlerin dijital ortama taşınması, veriye dayalı karar mekanizmalarının güçlendirilmesi, açık bilim anlayışı ve dijital öğrenme ortamlarının yaygınlaştırılması bu vizyonun temel unsurlarıdır. Dijital dönüşümün yalnızca üniversite içi süreçleri değil; sektörler ve yerel yönetimlerle kurulan ilişkileri de dönüştürdüğü özellikle vurgulanmaktadır. Sağlık, tarım ve yeşil dönüşüm alanlarında gerçekleştirilen çalıştaylar ve sektörlerden alınan geri bildirimler doğrultusunda, müfredatların, staj ve iş yeri eğitimi modellerinin güncellenmesi yönünde önemli adımlar atılmıştır. 12. Kalkınma Planı’nda yükseköğretimde dijital olgunluk modelinin yer alması, üniversitelerimizin yalnızca uygulayıcı değil, aynı zamanda politika düzeyinde aktörler hâline geldiğini göstermektedir.

İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısının, deneyim paylaşımı ve ortak planlama açısından verimli sonuçlar üretmesini temenni ediyorum.

ŞANLIURFA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BAŞKANI

SAYIN MEHMET KASIM GÜLPINAR

Şanlıurfa, insanlık tarihinin en köklü medeniyetlerine ev sahipliği yapan, tarihî ve kültürel birikimiyle öne çıkan bir şehir olmanın yanı sıra, bugün dijital dönüşüm ve akıllı şehir vizyonu ile geleceğe yönelen bir kent olma iradesini de ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, **İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısının** Şanlıurfa’da gerçekleştirilmesi, kentin tarihsel kimliği ile dijital gelecek vizyonunu buluşturan anlamlı bir adım olarak değerlendirilmektedir.

Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi olarak akıllı şehir yaklaşımımız; veriye dayalı karar alma, kaynakların etkin kullanımı, çevre duyarlılığı ve dijital kanallar üzerinden vatandaşlarla sürekli iletişim kurulması esasına dayanmaktadır.

Dijitalleşme, belediyemiz açısından yalnızca teknolojik bir yatırım alanı değil, hizmet kalitesini ve yaşam standartlarını yükselten bütüncül bir dönüşüm sürecidir. Bu kapsamda kurulan Felaket Kurtarma Merkezi, afetler, siber tehditler ve sistem arızalarına karşı hizmet sürekliliğini sağlamaktadır.

Şanlıurfa Mobil uygulaması ile belediye hizmetleri tek bir dijital platformda sunulmakta; NFC ve QR tabanlı ödeme sistemleriyle toplu taşımada temassız kullanım yaygınlaştırılmaktadır.

Görev ve personel yönetim sistemleri sayesinde sinyalizasyon arızalarında yüzde 46, kesintisiz güç altyapısı ile kavşak arızalarında yüzde 90 oranında azalma sağlanmıştır.

Su yönetiminde SCADA tabanlı izleme sistemleri kullanılmakta; Kent Bilgi Sistemi aracılığıyla imar, ulaşım ve çevre yatırımları veri temelli olarak planlanmaktadır.

Akıllı tarım uygulamaları kapsamında sensör temelli sulama sistemleri hayata geçirilmekte; atık ayrıştırma süreçlerinde sensör ve görüntü işleme teknolojilerinin kullanımı planlanmaktadır.

Avrupa Birliği destekli Climax Projesi ile iklim risk haritaları oluşturularak CBS ile entegre edilmiştir. Yazılım ve Dijital Gençlik Merkezleri aracılığıyla yazılım, yapay zekâ, robotik, mobil uygulama ve dijital pazarlama alanlarında eğitimler sunulmaktadır. Harran Üniversitesi ile veri analitiği, yapay zekâ ve coğrafi bilgi sistemleri alanlarında ortak AR-GE çalışmaları yürütülmekte; akıllı şehir laboratuvarı kurulması ve belediye içi eğitimler planlanmaktadır. Yerli ve millî yazılım anlayışı temelinde yeni iş birliklerine açık bir yaklaşım benimsenmektedir.

Açık veri platformu, veri koordinasyon merkezi, ulaşım master planı ve fiber altyapı çalışmaları kurumlar arası koordinasyonla sürdürülmektedir. Dijital çocuk platformları, Wi-Fi noktaları ve mobil uygulamalarla yaşam kalitesine doğrudan katkı sunulmaktadır.

Bu süreçte üniversite–belediye–sanayi iş birliğine dayalı dijital dayanışmayı son derece önemsiyoruz. Rekabet yerine tamamlayıcılığı esas alan bu yaklaşımın, bölgesel kalkınmaya ve sürdürülebilir dijital dönüşüme önemli katkılar sağlayacağına inanıyoruz. Harran Üniversitesi’nin dijitalleşme alanındaki birikimini ve paylaşıma dayalı yaklaşımını takdirle karşılıyoruz.

**GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE
BAŞKANI**

SAYIN FATMA ŞAHİN

İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısı'na ev sahipliği yapan Harran Üniversitesi'ne teşekkür ediyorum. Böylesi anlamlı bir buluşmanın, insanlık tarihinin bilimsel ve düşünsel mirasına yön vermiş bir coğrafyada gerçekleştirilmesini son derece kıymetli buluyorum. **Sabit bin Kurra, Cabir bin Hayyan ve El-Battani** gibi ilim insanların yetiştiği bu topraklar, geçmişte olduğu gibi bugün de bilim, üretim ve yenilik merkezleri olma potansiyeline sahiptir. Bu tarihsel birikim, bizlere yalnızca bir miras değil; aynı zamanda geleceği inşa etme sorumluluğu da yüklemektedir.

Bugün karşı karşıya olduğumuz temel mesele, şehirlerimizin ve kurumlarımızın **“tüketen ve pazar olan”** yapılardan çıkarak; üreten, tasarlayan ve yön veren merkezler hâline gelmesidir. Bilgi ekonomisi, verimlilik ve güçlü koordinasyon, bu dönüşümün temel yapı taşlarıdır.

Açıkça görülmektedir ki 21. yüzyıl, veri ve tasarım yüzyılıdır. Bu süreçte şehirler, üniversiteler, sanayi kuruluşları ve yerel yönetimler arasında kurulacak eşgüdüm, rekabet gücünü belirleyen en kritik unsurdur.

Bu anlayışla hayata geçirilen Kültür A.Ş., Bilişim A.Ş. ve Enerji A.Ş. gibi kurumsal yapılanmalar; açık veri yaklaşımı ve veri koordinasyon merkezleriyle

desteklenmiş, verinin kurumlar içinde konuştuğu ve karar süreçlerini beslediği bir yönetim modeli hedeflenmiştir.

Güney Kore başta olmak üzere uluslararası iş birlikleriyle dijital altyapı ve yönetim kapasiteleri güçlendirilirken; ulaşım ve altyapı alanında elektronik denetleme sistemlerinin yerli imkânlarla geliştirilmesi, fiber altyapının yaygınlaştırılması ve bütüncül mühendislik yaklaşımının benimsenmesi öncelikli alanlar olarak ele alınmıştır.

Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Kent Bilgi Sistemi sayesinde imar, ulaşım, çevre ve sosyal hizmetler dâhil pek çok süreç yeniden yapılandırılmıştır. Sosyal yardımlarda varlık esaslı yaklaşımlar benimsenmiş; özellikle deprem sürecinde kaynakların etkin ve adil yönetilmesi sağlanmıştır. Akıllı şehir master planı, açık veri platformları, kamusal Wi-Fi noktaları ve mobil uygulamalar aracılığıyla dijitalleşmenin doğrudan yaşam kalitesine dokunması hedeflenmiştir.

Tarım ve gıda alanında su yönetimi, ata tohumları, akıllı sulama ve sözleşmeli tarım modelleri önceliklendirilmiş; Kadın Kart ve Çiftçi Kart uygulamalarıyla sosyal ve ekonomik destekler sağlanmıştır. Dijital çocuk projeleri ve bilim merkezlerinde geliştirilen oyun temelli öğrenme yaklaşımlarıyla, erken yaşlardan itibaren üretken ve bilinçli bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır.

İstasyon Akademi, üniversiteler, sanayi kuruluşları, meslek odaları ve yerel yönetimleri aynı hedef etrafında buluşturan stratejik bir platformdur. Bu yapının en önemli çıktısı, rekabet yerine tamamlayıcılığı esas alan ve bölgesel dayanışmayı güçlendiren ortak bir kalkınma anlayışıdır. Gençlerimizin yalnızca kamu istihdamına yönelen değil; nitelikli mesleklere, girişimciliğe ve üretime odaklanan bireyler olarak yetişmesi, bu vizyonun temel hedefidir. Deprem sürecinde üniversiteler ve sanayi kuruluşları tarafından sağlanan teknolojik ve sağlık destekleri, bu dayanışmanın somut bir göstergesi olmuştur.

Bilim, veri ve üretim ekseninde şekillenen bu yaklaşımın; bilgi ekonomisiyle yükselen, güçlü ve dirençli bir medeniyet vizyonuna katkı sağlayacağına yürekten inanıyorum.

ŞANLIURFA VALİSİ
SAYIN HASAN ŞILDAK

İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısının ilimiz, bölgemiz ve üniversitemiz için hayırlı sonuçlar üretmesini temenni ediyorum. Bu önemli organizasyona ev sahipliği yapan Harran Üniversitesi'ne teşekkür ediyor; üniversiteler arası iş birliğini güçlendiren bu tür platformların son derece kıymetli olduğunu özellikle ifade etmek istiyorum.

Türkiye'de dijital dönüşüm süreci, e-Devlet uygulamalarıyla başlayan ve bugün kamu hizmetlerinden eğitime, sanayiden yerel yönetimlere kadar tüm sektörlerle yayılan kapsamlı bir dönüşüm alanına evrilmiştir. Bu süreçte üniversiteler, bilimin, teknolojinin ve uygulamanın buluştuğu öncü kurumlar olarak önemli bir sorumluluk üstlenmektedir. Dijital dönüşümün sürdürülebilirliği, yalnızca teknolojik altyapıyla değil; bilgi üretimi, uygulama kapasitesi ve insan kaynağıyla doğrudan ilişkilidir.

Bu çerçevede, Harran Üniversitesi'nin dijitalleşme alanındaki çalışmaları ve özellikle savunma sanayii başta olmak üzere yüksek teknoloji alanlarında sağlanan destekler yakından takip edilmektedir. İl düzeyinde yürütülen istişare ve bilgilendirme süreçleri, üniversite-kamu-sanayi iş birliğinin güçlenmesine önemli katkılar sunmaktadır.

Dijital dönüşümün merkezinde ise insan unsuru yer almaktadır. Kamu personelinin dijital dünyaya uyum sağlaması, hizmet alan vatandaşların da bu süreçleri etkin biçimde kullanabilmesi için eğitim ve kapasite geliştirme çalışmalarının artırılması büyük önem taşımaktadır. Dijital sistemlerin etkinliği, onları kullanan insan kaynağının yetkinliğiyle doğru orantılıdır.

Bilgi ve veri güvenliği, dijitalleşmenin vazgeçilmez unsurlarındandır. Bu noktada, yerli ve millî yazılımların geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması hem kurumsal güvenlik hem de dijital egemenlik açısından stratejik bir gereklilik olarak değerlendirilmektedir.

Kurumsal yönetim anlayışı da dijital dönüşüm sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır. Kurumsal kimlik, çalışma prensipleri, aidiyet duygusu, performans değerlendirme sistemleri ve buna bağlı ücretlendirme mekanizmaları; ödül, motivasyon ve yenilikçi yaklaşımlarla birlikte ele alınmalıdır. Dijital çağın gerektirdiği dönüşüm, yalnızca araçların değil, aynı zamanda zihniyetin ve paradigmanın değişimini de zorunlu kılmaktadır.

Dijital gücün, güçlü bir beşerî sermaye kapasitesiyle birlikte anlam kazandığı bu süreçte, çalıştayın söz konusu başlıkları da kapsayacak şekilde ele alınmasını önemli buluyorum. Bu vesileyle, katkı sunan tüm katılımcılara ve ev sahibi Harran Üniversitesi'ne teşekkür ediyorum.

İSTASYON AKADEMİ

2. KOORDİNASYON TOPLANTISI

Üniversite, Sanayi ve Yerel Yönetim Ekseninde Dijital Dönüşüm
Geleceği Kodlayan Üniversiteler: Dijital Ekosistemde Bölgesel Dayanışma

ÇALIŞTAY NOT ve RAPORLARI

Oturum 1: Rektörler İstişare Toplantısı Temel Uzlaşı Notları

Oturum 2: Veri ve Dijitalleşme-Üniversite Eğitim Öğretim Süreçlerinin İyileştirilmesi

Oturum 3: Ar-Ge Envanteri (Üniversite–Sanayi İş Birliği, Staj/İntörn, Ortak Laboratuvar)

Oturum 4: Projeler (Ulusal ve Uluslararası Projeler)

OTURUM 1:
REKTÖRLER İSTİŞARE TOPLANTISI

REKTÖRLER İSTİŞARE TOPLANTISI TEMEL UZLAŞILAR

İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısı, “Üniversite, Sanayi ve Yerel Yönetimler Ekseninde Dijital Dönüşüm” teması ve “Geleceği Kodlayan Üniversiteler: Dijital Ekosistemde Bölgesel Dayanışma” mottosu ile Harran Üniversitesi’nin ev sahipliğinde 7 Kasım 2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Yürütme Kurulu Üyesi Sayın Prof. Dr. Erol ARCAKLIOĞLU ile Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Fatma ŞAHİN’in katıldığı toplantı kapsamında düzenlenen Rektörler İstişare Toplantısına, alfabetik sıra ile Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Adıyaman Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Batman Üniversitesi, Bitlis Eren Üniversitesi, Çaç Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Dicle Üniversitesi, Fırat Üniversitesi, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, İskenderun Teknik Üniversitesi, Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Mardin Artuklu Üniversitesi, Mersin Üniversitesi, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, SANKO Üniversitesi, Siirt Üniversitesi, Şırnak Üniversitesi ve Tarsus Üniversitesi olmak üzere 27 üniversiteden Rektörler, Rektör Yardımcıları ve Üniversite temsilcileri katılım sağlamıştır.

Toplantı, Yükseköğretim kurumlarının dijital dönüşüm vizyonunu güçlendirmeyi ve üniversite–sanayi–yerel yönetim iş birliğini bölgesel düzeyde daha etkin ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmayı amaçlayan kapsamlı gündemiyle gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda tüm katılımcıların aktif biçimde görüş ve önerilerini paylaştığı Rektörler İstişare oturumunda, İstasyon Akademinin gelecek dönemlerdeki çalışmalara yön verecek üç temel başlık üzerinde konsensüse ulaşılmıştır:

İSTASYON AKADEMİ’NİN VE FAALİYETLERİNİN KURUMSALLAŞTIRILMASI

İstasyon Akademi’nin, bölgede yürütülen tüm dijital dönüşüm, üniversiteler arası iş birliği ve ortak proje süreçlerinin koordinasyonunu üstlenecek daha sistematik bir yapıya kavuşturulması gerektiği vurgulanmıştır. Bu doğrultuda, tüzel kişiliğe sahip, görev ve sorumlulukları net olarak tanımlanmış, hedefleri ölçülebilir ve somut sonuçlara odaklanmış bir organizasyon modelinin oluşturulması konusunda fikir birliği sağlanmıştır.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM EKOSİSTEMİNE YÖNELİK FON VE PROJE STRATEJİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Katılımcı üniversiteler, dijitalleşme, yapay zekâ, büyük veri, akıllı şehir uygulamaları ve teknoloji tabanlı kalkınma alanlarında ulusal ve uluslararası fon kaynaklarının bölgeye çekilmesinin önemine dikkat çekmiştir. Bu amaçla ortak proje yazma, konsorsiyum oluşturma, araştırma altyapılarını birleştirme ve fon takip mekanizmalarını güçlendirme yönünde yeni stratejiler geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

BÖLGESEL İŞ BİRLİĞİNİ GÜÇLENDİRECEK YENİLİKÇİ MODELLERİN GELİŞTİRİLMESİ

İstasyon Akademi çatısı altında yürütülecek çalışmaların birbirini tekrarlayan değil, tam tersine birbirini tamamlayan, yenilikçi ve sürdürülebilir iş birlikleri şeklinde tasarlanması üzerinde durulmuştur. Üniversiteler arası araştırma grupları, paylaşımlı laboratuvar altyapıları, sektörel temalı çalışma grupları ve paydaş belediyelerle bütünleşik projeler gibi yeni iş birliği modellerinin geliştirilmesi gerekliliği ifade edilmiştir. Bunlara ek olarak, yürütülen sürecin devamlılığını sağlamak amacıyla bir sonraki koordinasyon toplantısının Fırat Üniversitesi ev sahipliğinde yapılması hususunda da karşılıklı mutabakata varılmıştır.

REKTÖRLER İSTİŞARE TOPLANTISI KATILIMCILARI

<i>Ad Soyad</i>	<i>Kurum-Ünvan</i>
Sayın Prof. Dr. Erol ARCAKLIOĞLU	YÖK Yürütme Kurulu Üyesi
Sayın Fatma ŞAHİN	Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı
Sayın Prof. Dr. M. Tahir GÜLLÜOĞLU	Harran Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Özgür ÖZDEMİR	Adıyaman Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sayın Prof. Dr. Mehmet KELEŞ	Adıyaman Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Neşe YALÇIN	Alparslan Türkeş Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sayın Prof. Dr. Adnan SÖZEN	Alparslan Türkeş Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Ömer Faruk ERTUĞRUL	Batman Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sayın Prof. Dr. Necmettin SEZGİN	Batman Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sayın Prof. Dr. İdris DEMİR	Batman Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Murat KOÇ	Çağ Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Ömer KORKUT	Çukurova Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sayın Prof. Dr. Mehmet Sıraç ÖZERDEM	Dicle Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sayın Prof. Dr. Kamuran ERONAT	Dicle Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Mehmet YILMAZ	Fırat Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sayın Prof. Dr. Fahrettin GÖKTAŞ	Fırat Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Metin BEDİR	Gaziantep İslam Bilim Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sayın Prof. Dr. Şehmus DEMİR	Gaziantep İslam Bilim Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Fahrettin GÖĞÜŞ	Gaziantep Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sayın Prof. Dr. Sait Mesut DOĞAN	Gaziantep Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Gül Rengin KÜÇÜKERDOĞAN	Hasan Kalyoncu Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM	İnönü Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sayın Prof. Dr. Nusret AKPOLAT	İnönü Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Erdoğan KANCA	İskenderun Teknik Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sayın Prof. Dr. Mehmet DURUEL	İskenderun Teknik Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. İsmail BAKAN	Kabramanmaraş İstiklal Üniversitesi Prof. Dr. İsmail BAKAN
Sayın Prof. Dr. Nuri KAHVECİ	Kabramanmaraş Sütcü İmam Üniversitesi Rektör Vekili
Sayın Prof. Dr. Zekeriya AKMAN	Kilis 7 Aralık Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Recep BENTLİ	Malatya Turgut Özal Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Reşit YILDIZ	Mardin Artuklu Üniversitesi Rektör Vekili
Sayın Prof. Dr. Hakan ÖZTÜRK	Mersin Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sayın Prof. Dr. Erol YAŞAR	Mersin Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Mehmet CİHANGİR	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Rektör Vekili
Sayın Prof. Dr. Güner DAĞLI	SANKO Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Tekin ŞAHİN	Siirt Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sayın Prof. Dr. Nihat ŞINDAK	Siirt Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Abdurrahim ALKIŞ	Şırnak Üniversitesi Rektörü
Sayın Prof. Dr. Tuğba YOLCU	Tarsus Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sayın Prof. Dr. Ali ÖZEN	Tarsus Üniversitesi Rektörü
Sayın Filiz EVRAN	Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Danışmanı

REKTÖRLER İSTİŞARE TOPLANTISI

Veri ve Dijitalleşme - Üniversite Eğitim Öğretim Süreçlerinin İyileştirilmesi

Moderatör: Sayın Prof. Dr. Dursun AKASLAN

İstasyon Akademi Web Portalı Yönetim Sistemi

Çerçeve Yönetim Sistemi

Akademik Veri Yönetim Sistemi

Tez Yönetim Sistemi

Mevzuat Bilgi Sistemi

Akademik Teşvik Yönetim Sistemi

Akademik İlan Sistemi ve Akademik Ön Başvuru Portalı

Sınav Yönetim Sistemi

MODERATÖR ÖZETİ

PROF. DR. DURSUN AKASLAN

Bu oturumda üniversitelerde dijitalleşme stratejileri, veri temelli karar alma süreçleri, kullanılan dijital yönetim sistemleri ve kurumlar arası iş birliği olanakları kapsamlı biçimde ele alınmıştır. Katılımcı üniversitelerin mevcut uygulamaları, karşılaşılan sorunlar ve iyi örnekler üzerinden yürütülen tartışmalar, yükseköğretimde dijital dönüşümün geldiği noktayı ve geleceğe yönelik ihtiyaç alanlarını net biçimde ortaya koymuştur.

Öncelikle üniversitelerde toplanan veri türlerinin çeşitliliği dikkat çekmektedir. Öğrenci memnuniyeti, akademik performans, yönetsel süreçler, öğrenme çıktıları ve paydaş geri bildirimleri gibi çok sayıda veri, farklı dijital araçlar ve otomasyon sistemleri aracılığıyla elde edilmektedir. Ancak bu verilerin toplanmasında ve analizinde kurumsal standartların yeterince oluşmadığı, birimler arasında yöntem farklılıklarının bulunduğu vurgulanmıştır. Bu durum, verilerin bütüncül analizini ve stratejik kararlara etkin biçimde yansıtılmasını zorlaştırmaktadır. Veriye dayalı karar alma kültürünün yaygınlaştırılması için ortak veri tanımları, standart raporlama çerçeveleri ve entegre karar destek sistemlerine ihtiyaç olduğu ortak bir görüş olarak öne çıkmıştır.

Eğitim-öğretim süreçlerinde Moodle, Microsoft Teams, ALMS, Perculus ve benzeri öğrenme yönetim sistemlerinin yaygın biçimde kullanıldığı; hibrit ve çevrim içi eğitim modellerinin kurumsallaştığı görülmektedir. Bununla birlikte yapay zekâ destekli uygulamaların henüz sınırlı olmakla birlikte öğrenci işleri, mevzuat bilgilendirme ve istatistiksel analiz alanlarında kullanılmaya başlandığı ifade edilmiştir. Dijital araçların öğretim elemanlarının iş yükünü azalttığı, ölçme-değerlendirme süreçlerini hızlandırdığı belirtilmiş; ancak öğrenci başarısını doğrudan ve sistematik biçimde artıran bütüncül dijital çözümlerin henüz yaygınlaşmadığı değerlendirilmiştir.

Kalite güvencesi ve akreditasyon süreçlerinde dijital sistemlerin önemli katkılar sunduğu, özellikle veri izleme, raporlama ve kanıt üretme aşamalarında dijitalleşmenin vazgeçilmez hale geldiği ifade edilmiştir. Üniversiteler arası iş birlikleri ve ortak projeler, bu süreçlerin sürdürülebilirliğini artıran önemli unsurlar olarak değerlendirilmiştir.

İkinci oturumda yapılan mevcut durum analizleri, üniversitelerin dijitalleşme yaklaşımlarında farklı stratejiler benimsediğini göstermiştir. Bazı üniversiteler hazır paket programları tercih ederken, bazıları bu sistemleri kurum içi geliştirmelerle zenginleştirmekte; Harran Üniversitesi örneğinde olduğu gibi yazılım üreten ve entegre dijital ekosistem kuran üniversiteler de

bulunmaktadır. Özellikle akademik ilan, tez yönetimi, etik kurul, akademik teşvik ve sınav yönetimi gibi süreçlerin uçtan uca dijitalleştirilmiş olması, iyi uygulama örnekleri olarak öne çıkmıştır.

Üniversiteler arasında dijital çözümlerin ortak geliştirilmesi, açık kaynaklı yazılımların paylaşılması ve ortak veri standartlarının oluşturulması gerekliliği güçlü biçimde vurgulanmıştır. Veri güvenliği, KVKK uyumu ve metadata yönetimi, bu süreçlerin temel bileşenleri olarak değerlendirilmiştir. Dijital dönüşüm projelerinin sürdürülebilirliği için kurumsal sahiplenme, uzun vadeli planlama ve üniversiteler arası iş birliği mekanizmalarının güçlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bu oturum, yükseköğretimde dijital dönüşümün yalnızca teknolojik bir yatırım değil; kurumsal kültür, yönetim ve iş birliği gerektiren bütüncül bir süreç olduğunu ortaya koymuştur. Ortak akıl, ortak standartlar ve yerli yazılım üretimi odaklı yaklaşımlar, üniversitelerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde rekabet gücünü artıracak temel stratejik alanlar olarak öne çıkmaktadır.

Dijitalleşme Stratejileri: Veri Yönetimi ve Karar Desteği

Üniversiteler eğitim-öğretim süreçlerinde hangi tür verileri topluyor ve nasıl analiz ediyor?

Üniversitelerde öğrenci, akademik ve yönetsel süreçlere ilişkin çok çeşitli veri türleri toplanmaktadır. Öğrenci memnuniyeti ve geri bildirimlerinin alınmasında çoğunlukla Google Form benzeri çevrim içi anket araçları kullanılmaktadır. Akademik performansın değerlendirilmesinde ise YÖKSİS ve Web of Science (WoS) gibi ulusal ve uluslararası veri tabanlarından yararlanılmaktadır.

Öğrencilere ait demografik bilgiler, danışma kurulu görüşleri ve ders bazı değerlendirme verileri düzenli olarak sistemlere işlenmektedir. Akademik veriler ise Havis ve Proliz gibi kurum içi otomasyon sistemleri aracılığıyla toplanmakta; veri koordinatörlükleri tarafından bu veriler işlenerek ilgili sistemlere entegre edilmektedir.

Bazı üniversitelerde, MÜDEK akreditasyonu kapsamında öğrenme çıktıları dijital sistemler üzerinden izlenmekte; öğrencilerin sınav örnekleri ve anket sonuçları aracılığıyla öğrenme çıktısı analizleri gerçekleştirilmektedir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) kapsamında belirlenen veri türleri ise kalite birimleri ve ilgili yönetim kurulları tarafından düzenli olarak ilan edilmektedir.

Seçmeli derslerin açılmasında öğrenci görüşlerinin dikkate alınması, paydaş geri bildirimlerinin akademik süreçlere yansıtılmasına katkı sağlamaktadır. Bununla birlikte, sınav öncesinde toplanan öğrenci verilerinin değerlendirilmesinde daha objektif yaklaşımların geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca öğrencilerin, öğretim elemanlarını gönüllü olarak değerlendirebileceği tarafsız ve güvenilir dijital platformlara ihtiyaç olduğu ifade edilmiştir.

Öte yandan, üniversite bünyesindeki birimlerin hangi veri türlerini topladığına ilişkin kurumsal bir standardizasyonun bulunmadığı; her birimin farklı veri toplama yöntemleri kullandığı belirtilmiştir. Bu durumun, verilerin bütüncül analizini ve kurumsal düzeyde etkin kullanımını zorlaştırdığı değerlendirilmiştir.

Veriye dayalı karar alma kültürü akademik birimlere nasıl yaygınlaştırılabilir?

Veriye dayalı karar alma kültürünün akademik birimlerde yaygınlaştırılabilmesi için, öncelikle birimlerin hangi veri türlerini topladığının açık biçimde tanımlanması ve bu veri türlerine ilişkin kurumsal standartların oluşturulması gerekmektedir. Veri toplama, işleme ve raporlama süreçlerinde ortak bir çerçevenin benimsenmesi, birimler arası karşılaştırılabilirliği ve bütüncül değerlendirmeyi mümkün kılacaktır.

Bu sürecin etkin biçimde işlemesi için, ortak veri paylaşımı ve şeffaf veri akışının sağlanması büyük önem taşımaktadır. Kurumsal düzeyde oluşturulacak entegre veri yapıları, akademik birimlerde karar destek mekanizmalarının güçlenmesine katkı sunacak; verinin yalnızca raporlama amacıyla değil, stratejik karar alma süreçlerinde aktif olarak kullanılmasını teşvik edecektir.

Eğitim-Öğretim Süreçlerinde Kullanılan Dijital Araçlar

Eğitim-öğretim süreçlerinde farklı dijital araç ve platformların yaygın biçimde kullanıldığı görülmektedir. Bu kapsamda, PERCULUS, Microsoft Teams, Moodle, ALMS ve Collaborator gibi öğrenme yönetim sistemleri ve çevrim içi eğitim platformları birçok üniversitede aktif olarak kullanılmaktadır. Bazı üniversitelerde yüz yüze eğitim ile dijital platformların eş zamanlı kullanıldığı hibrit eğitim modelleri uygulanmaktadır.

Sakarya Üniversitesi tarafından geliştirilen platform örneğinde olduğu gibi, dış kaynaklı ya da kuruma özgü geliştirilen sistemlerin de tercih edildiği ifade edilmiştir. Ayrıca bazı üniversitelerin Moodle üzerinde kendi cluster altyapılarını oluşturdukları belirtilmiştir. Fırat Üniversitesi başta olmak üzere bazı kurumlarda, ödev ve ders materyali yüklemelerini otomatikleştiren ara yazılımlar kullanılmaktadır.

Yapay zekâ destekli uygulamalar kapsamında, SANKO Üniversitesi'nde ChatGPT benzeri sistemlerin öğrenci işleri otomasyonunda aktif olarak kullanıldığı; bu sayede mevzuatın öğrencilere sadeleştirilmiş biçimde sunulduğu ifade edilmiştir. Erasmus süreçleri ve bazı idari birimlerde ise Gemini ve ChatGPT destekli istatistiksel analiz ve bilgi desteğinden yararlanıldığı belirtilmiştir. Yüz yüze derslerin dijital içeriklerle desteklenmesi ve bu içerikler üzerinden canlı derslerin yürütülmesi

yaygın bir uygulama olarak öne çıkmaktadır. Öğrencilere yönelik destekleyici araçlar arasında Quizlet ve NotebookLM önerilmektedir.

Dijitalleşme Yatırımlarının Kalite Güvencesi ve Akreditasyon Süreçlerine Katkısı

Dijitalleşme yatırımlarının kalite güvencesi ve akreditasyon süreçlerine katkı sunduğu; bu alanda üniversiteler arası iş birliği örneklerinin bulunduğu ifade edilmiştir. Akreditasyon çalışmaları kapsamında Haviş, Sürt Üniversitesi ve Kilis gibi kurumlarla iş birlikleri yürütülmektedir. Ayrıca Osmaniye'de kurulan Dijital Dönüşüm Ofisi aracılığıyla kalite süreçlerine yönelik dijital çalışmaların sürdüğü belirtilmiştir.

Öğrenci Başarısını Artırmaya Yönelik Dijital Uygulamalar

Bazı üniversitelerde belirli derslerde dijital uygulamaların denendiği, ancak bu uygulamaların öğrenci performansını artırma konusunda sınırlı etki oluşturduğu ifade edilmiştir. Dijital uygulamaların öğretim elemanları açısından sınav değerlendirme süreçlerini hızlandırdığı avantaj olarak belirtilirken, öğrenci başarısını doğrudan yükselten kurumsal ve sistematik bir dijital uygulamanın henüz bulunmadığı vurgulanmıştır.

İç ve Dış Paydaşların Eğitim-Öğretim Stratejilerine Katkısı

Eğitim-öğretim stratejilerinin belirlenmesinde iç ve dış paydaş katkılarının önemli olduğu ifade edilmiştir. Dış paydaşlar ve sanayi iş birlikleri doğrultusunda gerçekleştirilen anketler aracılığıyla stratejik planlamaların yapıldığı belirtilmiştir. Özellikle SANKO Üniversitesi ve Harran Üniversitesi

bünyesinde üniversite–sanayi iş birliklerinin aktif olarak yürütüldüğü vurgulanmıştır.

Kurumsal Kapasite ve Paylaşım

Üniversiteler Arasında Dijital Çözümlerin Ortak Geliştirilmesi

Üniversiteler arasında dijital çözümlerin ortak geliştirilmesinin, özellikle açık kaynaklı platformlar aracılığıyla mümkün olduğu değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, üniversitelerin aynı yazılım havuzunu kullanması ve ortak veri standartlarının belirlenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Harran Üniversitesi (HRÜ) tarafından geliştirilen bazı yazılımların, diğer üniversitelerin kullanımına açılacağı ifade edilmiştir. Ayrıca üniversiteler arası geçişlerde veri tabanlarının uyumlu çalışabilmesi için standart platformların geliştirilmesinin önemli olduğu belirtilmiştir.

Veri Paylaşımı ve Güvenliği Konusunda Ortak Standartlar

Veri paylaşımı ve veri güvenliği alanında ortak standartların oluşturulmasının gerekliliği üzerinde durulmuştur. Bu çerçevede, meta veri (metadata) yönetiminin güçlendirilmesi ve farklı sistemlerin birbiriyle konuşabilirliğinin sağlanması gerektiği ifade edilmiştir. Yükseköğretim Kurulu tarafından yayımlanan sistemlerin tüm üniversitelere uyarlanmasının önemine dikkat çekilmiş; standartlaşma, esneklik ve veri tabanlarının ortaklaşması temel ihtiyaç alanları olarak tanımlanmıştır.

Dijital Dönüşüm Projelerinin Sürdürülebilirliği

Dijital dönüşüm projelerinin sürdürülebilirliğinin, kurumsal sahiplenme, ortak kullanım modelleri ve uzun vadeli planlama ile sağlanabileceği ifade edilmiştir. Üniversiteler arasında geliştirilecek iş birliği mekanizmalarının, hem maliyet etkinliği hem de teknik süreklilik açısından kritik olduğu değerlendirilmiştir.

Dijital Yönetim Sistemleri

Dijitalleştirilmesi Planlanan Üniversite Süreçleri

Üniversitelerde dijitalleştirilmesi hedeflenen başlıca süreçler şu şekilde ifade edilmiştir:

- A) Islak imza kullanımının en aza indirilmesi veya tamamen kaldırılması,
- B) Diyalog benzeri çevrim içi iletişim ve toplantı sistemlerinin üniversiteler arasında ortak kullanılabilir hâle getirilmesi,
- C) İstasyon Akademi kapsamında kurumsal bir bulut sisteminin oluşturulması,
- D) Üniversitelerde mevcut yazılımların tanıtıldığı ortak bir web sayfasının oluşturularak paylaşılması,
- E) Akademik teşvik sisteminin tüm üniversitelerde standart bir yapıya kavuşturulması.
- F) Bu başlıklar, üniversitelerde dijital yönetim anlayışının kurumsallaşmasına yönelik öncelikli alanlar olarak değerlendirilmiştir.

Geliştirilen Dijital Sistemler

Oturum boyunca paylaşılan örnekler, üniversitelerin mevcut dijital altyapılarının önemli ölçüde gelişmiş olduğunu göstermektedir. Geliştirilen dijital sistemlerin, akademik, idari ve yönetsel süreçleri desteklediği; bu sistemlerin paylaşılması ve yaygınlaştırılmasının kurumsal kapasiteyi artıracığı ifade edilmiştir.

Veri ve Dijitalleşme- Üniversite Eğitim Öğretim Süreçlerine Dayalı SWOT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler	Fırsatlar	Tehditler
• Yaygın dijital altyapı • Yerli yazılım ve AI kullanımı • Dijital kalite süreçleri	• Veri standart eksikliği • Paket yazılıma bağımlılık • Parçalı sistem yapısı	• Ortak yazılım geliştirme • Açık kaynak ve veri paylaşımı • AI ve büyük veri kullanımı	• Kapalı sistem bağımlılığı • KVKK ve veri güvenliği riski • Sürdürülebilirlik sorunu

MEVCUT DURUM VE ANALİZLER

Bu oturumda; üniversitelerin eğitim-öğretim süreçlerinde topladıkları veriler, kullandıkları yazılımlar ve dijitalleşme vizyonları ele alınmıştır. Katılımcı üniversitelerin mevcut durum analizleri aşağıda özetlenmiştir:

Atatürk Üniversitesi

Mevcut sistemleri geliştirme ve iyileştirme odaklı hibrit yaklaşım.

- **Yazılım Stratejisi:** Üniversite, satın alınan veya açık kaynak kodlu yazılımları olduğu gibi kullanmak yerine, bu yazılımları kendi ihtiyaçlarına göre geliştirme ve üzerine modül ekleme stratejisini benimsemiştir.
- **Akıllı Sınıf ve Yoklama:** Bluetooth teknolojisi ile öğrencilerin derste olduğu tespit edilmekte, "Akıllı Yoklama" sistemi ile süreç otomatikleştirilmektedir.
- **Eğitim Teknolojileri:** Moodle (LMS) ve BigBlueButton (Sanal Sınıf) kullanılmaktadır. Kaynaklar öğrenci sistemine üç formatta (PPT, Word, Video) yüklenmektedir.
- **Sistem Geliştirme:** ÖBS ve EBYS süreçlerinde aktif rol alınmakta, sistemler kurum içi yazılımcılar tarafından sürekli iyileştirilmektedir. ÖBS'nin ticari

satışı mümkünken, EBYS sadece kurum içi geliştirilmektedir.

Gaziantep Üniversitesi

Bölgesel veri iş birliği vurgusu.

- **Mevcut Durum:** ÖBS (Prolis) ve EBYS (Envision) gibi hazır paket programlar kullanılmaktadır. Kurum içi yazılım geliştirme yerine ticari çözümler tercih edilmektedir.
- **Öneri:** Bölge üniversiteleri arasında "Akademik Veri" ve "Kalite Yönetimi" verilerinin ortak bir havuzda yönetilmesi önerilmiştir. Mezun istihdamını artırmak için sanayi iş birlikli ortak bir "Mezun Bilgi Sistemi" kurulması fikri sunulmuştur.

Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (GİBTÜ)

Paket programların oluşturduğu teknik kısıtlar.

- **Tespitler:** Birçok üniversite (yaklaşık 73) tarafından kullanılan USIM programı tercih edilmiştir. Ancak geri bildirimlere geç dönüş yapılması, kaynak kodların paylaşılmaması ve sistemin karmaşıklığı

(PBS, Ek Ders, Sınav modüllerinin iç içe geçmesi) kurumun hareket kabiliyetini kısıtlamaktadır.

Adıyaman Üniversitesi

- **Uygulama:** Toplantı yönetim süreçleri dijitalleştirilmiş; alınan kararlar, gündem maddeleri ve konuşulan konular sistem üzerinden kayıt altına alınarak birimlerin performansı ve toplantı çıktıları ölçülebilir hale getirilmiştir. Hazır yazılımlar (Prolis, EBYS) kullanılmaktadır.

Kabramanmaraş İstiklal Üniversitesi

- **Durum:** Temel sistemler (EBYS, ÖBS, PBS) hizmet alımı yoluyla ücretli olarak kullanılmaktadır.

Harran Üniversitesi

Yerli yazılım üretimi, yapay zeka entegrasyonu ve model üniversite vizyonu.

- **YAZILIM ÜRETİM MERKEZİ:** Harran Üniversitesi, sadece yazılım kullanan değil, yazılım üreten ve geliştiren bir yapıya kavuşmuştur. Geliştirilen modüllerin entegre yapısı dikkat çekmektedir.
- **VERİ VE SİSTEM ENTEGRASYONU:** HAVİS Web of Science ve Google Scholar verilerini otomatik çekerek akademik performansı ölçmektedir.
- **MEVCUT ALTYAPI:** ÖBS (Prolis), ÇYS ve EBYS (Havelsan Evraka) kullanılmaktadır. Ayrıca Havelsan Diyalog uygulamasının Moodle eklentisi olarak entegre edilmesi planlanmaktadır.
- **ÖZGÜN MODÜLLER VE BAŞARILAR:**
- **AKADEMİK İLAN SİSTEMİ:** Ön başvuru ve ana ilanı kapsayan bütünleşik bir yapı kurulmuştur. Jürilere

sistem üzerinden atama yapılmakta ve süreç ortalama 20 gün gibi kısa bir sürede tamamlanmaktadır.

- **TAM DİJİTAL ETİK KURUL:** Başvurudan sonuca kadar tüm süreç (Atatürk Üniv. aksine) tamamen sistem üzerinde yürütülmektedir.
- **TEZ YÖNETİM SİSTEMİ:** Tezler format tanımlandıktan sonra otomatik olarak sisteme uygun hazırlanmakta, danışman takibi yapılabilmekte ve tezler 1001/2209 projelerine dönüştürülebilmektedir.
- **MEVZUAT VE YAPAY ZEKA (HARBİ):** Kurum içi mevzuat için eğitilmiş "Harbi" isimli yapay zeka asistanı aktif olarak kullanılmaktadır.
- **AKADEMİK TEŞVİK:** Veriler dijital ortamdan otomatik çekilmektedir.
- **LOJMAN BAŞVURUSU:** Yönergeye uygun puanlama sistemiyle başvurular tamamen dijital alınmaktadır.
- **EĞİTİM YÖNETİMİ:** Sınav yönetim sistemi (Açıköğretim benzeri soru havuzu ve yönetim), haftalık çizelge yönetimi ve Mesleki Eğitim Portalı (7+1 gibi sektör uygulamaları için) aktiftir.
- **GELECEK VİZYONU:** Mevcut modüllerin (ÇYS, Etik, Tez vb.) başarısı üzerine, dış kaynaklı ÖBS (Prolis) yerine tamamen yerli ve milli bir Öğrenci Bilgi Sistemi yazılması hedeflenmektedir.

Bununla birlikte; üniversitede geliştirilen bu yazılımların diğer üniversitelere ihracatını yaparak gelir kaynaklarını artırmak, "**MİLLİ TEKNOLOJİ HAMLESİ**" kapsamında yerli yazılımı ön plana çıkararak hem ulusal hem de uluslararası alanda prestij kazanmak temel hedef olarak belirlenmiştir.

GENEL DEĞERLENDİRME & SONUÇLAR

Çalıştayda yapılan sunumlar ışığında üniversiteler dijitalleşme stratejileri açısından iki ana gruba ayrılmıştır:

1. **HİZMET ALANLAR:** Gaziantep, Adıyaman, Maraş İstiklal ve GİBTÜ gibi üniversiteler ağırlıklı olarak ticari paket programları kullanmakta, bu durum teknik destek süreçlerinde gecikmelere ve yüksek maliyetlere yol açmaktadır.

- **GELİŞTİRENLER VE ÜRETEENLER:** Atatürk Üniversitesi: Mevcut yazılımları satın alsa dahi, bunları kurum içi kaynaklarla geliştirme ve özelleştirme yeteneğine sahiptir. Harran Üniversitesi: Sürecin en ileri noktasında yer alarak, kendi yazılımlarını (Etik, Tez, İlan, Yapay Zeka vb.) sıfırdan üretmektedir. Harran Üniversitesi'nin bu sistemleri entegre bir yapıda çalıştırması ve dışa bağımlılığı ortadan kaldırması, çalıştayda en dikkat çeken husus olmuştur.

Veri ve Dijitalleşme Çalıştayı sonucunda katılımcı kurumlar aşağıdaki hususlarda görüş birliğine varmıştır:

1. **YERLİ YAZILIMIN ÖNEMİ:** Üniversitelerin dijitalleşme süreçlerinde dışa bağımlılığı azaltması ve veri güvenliğini sağlaması adına yerli yazılım çözümlerine öncelik verilmesi elzemdir. Paket programların ortaya çıkardığı "kaynak kod paylaşılmaması" ve "teknik destek gecikmeleri" sorunları, kurumların kendi çözümlerini üretmesi

veya yerli üniversite çözümlerini kullanmasıyla aşılacaktır.

2. **MODEL ÜNİVERSİTE OLARAK HARRAN ÜNİVERSİTESİ:** Harran Üniversitesi'nin geliştirdiği özgün yazılım modülleri (Akademik İlan, Etik Kurul, Tez Yönetim Sistemi vb.) ve yapay zeka uygulamaları, çalıştayda **"İyi Uygulama Örneği"** olarak kabul edilmiştir. Harran Üniversitesi'nin bu başarısı ve yazılım ihraç etme potansiyeli, diğer üniversiteler için teşvik edici bir model oluşturmuştur.

3. **İŞ BİRLİĞİ VE SATIN ALMA TALEBİ:** Diğer katılımcı üniversitelerin yazılım geliştirme konusunda henüz istenilen seviyede olmadığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda; Harran Üniversitesi tarafından geliştirilen ve rüştünü ispatlayan yerli yazılım sistemlerinin, gelecekte diğer üniversiteler tarafından talep edilmesi, satın alınması veya iş birliği protokolleriyle kullanılması düşünülmektedir.

4. **BÖLGESEL VERİ HAVUZU:** Eğitim-öğretim kalitesinin artırılması amacıyla, üniversiteler arasında ortak veri standartlarının belirlenmesi ve bölgesel kalkınma için anonimleştirilmiş veri paylaşımının (özellikle mezun ve sanayi verileri) yapılması uygun görülmüştür.

5.

Katılımcılar Listesi

Çalışma Grubu U Masa-1

Çalışma Grubu U Masa-3

Ad-Soyad	Kurum

Ad-Soyad	Kurum

Çalışma Grubu U Masa-2

Ad-Soyad	Kurum

*OTURUM 3: AR-GE ENVANTERİ (ÜNİVERSİTE-SANAYİ İŞ BİRLİĞİ, STAJ/İNTÖRN, ORTAK
LABORATUVAR)*

AR-GE- ENVANTER - ÜNİVERSİTE VE SANAYİ İŞBİRLİĞİNİN VE MESLEKİ EĞİTİMİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ

Moderatör: Sayın Prof. Dr. İ. Berkan AYDİLEK

Üniversite Sanayi İşbirliği Modelleri

(Mesleki Eğitim Portalı ,Staj, Mesleki Eğitim ve İntörn Uygulama Fırsatları)

Sanayinin İhtiyaçlarına Yönelik Ortak Laboratuvarların Kullanım Modelleri

Moderatör Özeti

Bu rapor, İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısı kapsamında Harran Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilen Oturum 3 (Ar-Ge Envanteri ve Üniversite-Sanayi İş Birliği) ile Oturum 4 (Ulusal ve Uluslararası Projeler) çalıştaylarının sonuçlarını, ortak bir format ve bütüncül bir bakış açısı ile bir araya getirmektedir. Rapor; farklı masalarda ortaya çıkan görüşleri sentezleyerek, okunabilir, karşılaştırılabilir ve doğrudan uygulanabilir bir çıktı üretmeyi amaçlamaktadır.

Çalıştay bulguları, üniversitelerde proje üretimi ve proje başvuru süreçlerinde belirgin kurumsal kapasite farklılıkları bulunduğunu ortaya koymuştur. Teknoloji Transfer Ofisleri (TTO), Proje Ofisleri ve benzeri yapıların bazı üniversitelerde etkin biçimde çalıştığı, ancak bölge genelinde standart bir destek ve yönetim modelinin bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu durum, proje başarısında kurumsal sürekliliğin ve eşit kapasite gelişiminin önünde temel bir engel olarak değerlendirilmektedir.

Ulusal fon programlarında (özellikle TÜBİTAK ve TEYDEB destekleri) deneyim ve farkındalık artış göstermektedir. Buna karşılık, uluslararası fonlara erişimde; çağrı ve mevzuat takibi, nitelikli proje yazımı, konsorsiyum oluşturma, idari süreçler ve uzman desteği ihtiyacının belirgin olduğu görülmüştür. Katılımcılar, bu

alandaki bölgesel iş birlikleri ve ortak mekanizmalar kurulmasının zorunlu olduğunda görüş birliğine varmıştır.

Üniversite-sanayi iş birliği bağlamında en sık dile getirilen sorunlar; sürdürülebilir iletişim kanallarının eksikliği, sanayi tarafında tek ve net bir temas noktasının bulunmaması ve sanayi temsilcilerinin proje ve eğitim süreçlerine düzenli katılımının sınırlı olmasıdır. Bu durum, ortak projelerin sürekliliğini ve çıktı üretme kapasitesini olumsuz etkilemektedir.

Ar-Ge altyapısı açısından, bölgedeki üniversitelerde önemli bir teknik kapasite bulunmasına rağmen, bu kapasitenin görünür, erişilebilir ve ortak kullanıma açık olmadığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda; dijital cihaz ve laboratuvar envanteri, e-randevu/slot yönetimi, şeffaf ücretlendirme ve ortak kullanım modeli geliştirilmesi temel çözüm önerileri arasında yer almaktadır.

Staj, mesleki eğitim ve intörn uygulamalarında ise sanayi tarafındaki isteksizlik, ortak bir sorun alanı olarak öne çıkmıştır. Katılımcılar; bu alanda teşvik edici mekanizmalar, düzenleyici çerçeveler ve üniversite-sanayi eşleştirmesini kolaylaştıran dijital platformların oluşturulmasının gerekliliğini vurgulamıştır.

Bu birleştirilmiş rapor, çalıştay masalarından gelen tekrar eden temaları ön plana çıkararak, somut eylem önerileri, zamanlama ve ölçülebilir performans göstergeleri (KPI) ile desteklenmiş çıktı odaklı bir yol haritası sunmaktadır. Amaç, ilgili tüm paydaşların ortak bir dil, ortak bir format

ve ortak öncelikler doğrultusunda hareket edebilmesini sağlamaktır.

Etkinlik Bağlamı ve Kapsam

İstasyon Akademi; kamu, üniversite ve sanayi paydaşlarını bir araya getirerek dijital dönüşüm, girişimcilik, Ar-Ge, veri yönetimi ve bölgesel kalkınma ekseninde iş birliğini güçlendirmeyi hedefleyen bir platformdur.

Şanlıurfa'da Harran Üniversitesi ev sahipliğinde 7 Kasım 2025 tarihinde gerçekleştirilen İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısı'nın teması "Geleceği Kodlayan Üniversiteler"dir. Çalıştay oturumlarında bölgesel iş birliği, stratejik planlama ve dijital dönüşüm başlıkları ele alınmıştır.

Yöntem ve Veri Kaynakları

Bu rapor; iki ayrı oturum sonuç raporunun (Oturum 3 ve Oturum 4) içeriklerinin birleştirilmesiyle hazırlanmıştır. Her iki raporda yer alan masa çıktıları bütüncül olarak değerlendirilmiş; çakışan/tekrarlayan temalar birleştirilmiş, farklılaşan öneriler ise ilgili alt başlıklarda korunmuştur.

Ar-Ge Envanteri ve Üniversite-Sanayi İş Birliği

Bu oturumda, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki üniversitelerin ve sanayi kuruluşlarının Ar-Ge altyapısı, insan kaynağı ve iş birliği potansiyeli bütüncül bir bakış açısıyla ele alınmıştır. Tartışmalar; bölgesel Ar-Ge kapasitesinin mevcut durumu, üniversite-sanayi iş birliği modelleri, staj, mesleki eğitim ve intörn uygulamaları ile ortak laboratuvar, cihaz ve altyapı paylaşımı başlıkları etrafında yoğunlaşmıştır. Katılımcılar, bölgesel kalkınmanın hızlandırılması için Ar-Ge envanterinin görünür ve erişilebilir hale getirilmesinin kritik önemde olduğu konusunda ortak görüş bildirmiştir.

Bölgesel Ar-Ge Mevcut Durum – Temel Tespitler

- ✓ Bölgedeki üniversitelerde nitelikli akademik insan kaynağı ve belirli alanlarda güçlü teknik altyapı bulunmasına rağmen, laboratuvar ve araştırma merkezlerinin kapasite, donanım ve kullanım yoğunluğu açısından üniversiteler arasında dengesiz dağıldığı tespit edilmiştir. Bazı kurumlarda ileri seviye cihazlar atılabilirken, bazı üniversitelerde ise benzer altyapılara erişim sınırlıdır.
- ✓ KOBİ'lerin Ar-Ge faaliyetlerine ayırdığı bütçe ve insan kaynağı genel olarak yetersizdir. Sanayi tarafında Ar-Ge, çoğu zaman uzun vadeli stratejik bir yatırım alanı yerine kısa vadeli üretim ve maliyet odaklı bir faaliyet olarak görülmektedir. Bu durum, üniversite-sanayi iş birliklerinin sürekliliğini ve ölçeklenebilirliğini olumsuz etkilemektedir.
- ✓ Üniversitelerde yürütülen lisansüstü tezler, akademik projeler ve araştırma çıktılarının sanayiye ve uygulamaya aktarımı sınırlı düzeyde kalmaktadır. Yayın performansının önceliklendirilmesi, ticarileşme, patentleşme ve ürün geliştirme süreçlerinin geri planda kalmasına neden olabilmektedir. Bu durum, akademik bilginin ekonomik ve toplumsal değere dönüşmesini zorlaştırmaktadır.
- ✓ Nitelikli insan kaynağının bölge dışına yönelmesi (beyin göçü) ve sanayide araştırmacı istihdamının sınırlı olması, bölgesel Ar-Ge ekosisteminin sürekliliği ve kurumsallaşması açısından önemli bir risk olarak değerlendirilmiştir. Özellikle genç araştırmacılar ve yetkin mühendisler için bölgede cazip çalışma ve kariyer olanaklarının artırılması gerektiği vurgulanmıştır.
- ✓ Mevcut Ar-Ge altyapısı, laboratuvarlar ve cihazlara ilişkin bilgilerin dağınık, güncel olmayan ve erişimi zor olması, üniversite-sanayi eşleşmelerini güçleştirmektedir. Katılımcılar, bölgesel ölçekte güncel bir Ar-Ge envanteri oluşturulmasının, iş birliklerini hızlandıracak temel bir adım olacağı konusunda görüş birliğine varmıştır.

Ar-Ge Envanteri ve Üniversite–Sanayi İş Birliğinin Geliştirilmesine Dayalı SWOT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler	Fırsatlar	Tehditler
Teknik altyapı ve uzmanlık; tarım, gıda, enerji, malzeme gibi alanlarda bölgesel potansiyel; teknoparkların ticarileştirme rolü.	Laboratuvar/Ar-Ge altyapısında eşitsizlik; KOBİ’lerde düşük Ar-Ge kültürü ve bütçe; proje geliştirme kapasitesinin sınırlı olması.	Ulusal/AB fonlarının daha etkin kullanımı; ortak laboratuvar ve cihaz paylaşımı; OSB’lerle uygulamalı Ar-Ge; bölgesel uzmanlaşma.	Beyin göçü; ‘Ar-Ge büyük şehirlerde yapılır’ algısı; ekonomik dalgalanmalar ve çevresel/iklim riskleri.

Üniversite–Sanayi İş Birliği: Engeller ve Çözüm Önerileri

Engel	Çözüm Önerisi	Sorumlu	Hedef Tarih
Sanayide Ar-Ge kültürü düşük; bilgi akışı zayıf.	Tek temas noktası (TTO merkezli) kurulması; sanayi ziyaret programları.	Rektörlük – Teknopark – OSB-TTO	6 ay
Ortak bütçe ve finansman oluşturma zorluğu.	Eş-finansmanlı proje çağrıları ve çerçeve protokoller. bölgesel fon/teşvik havuzu,	Üniversiteler – OSB – Kalkınma Ajansları	6 ay
Bürokrasi, beklenti uyumsuzluğu ve koordinasyon eksikliği.	Ar-Ge Yürütme Kurulu kurulması; hızlı değerlendirme mekanizması.	TTO – Üniversiteler – Sanayi Odası	6–12 ay

Çalıştayda sanayi temsilcilerinin düzenli katılımının sağlanması ve ‘tek temas noktası’ yaklaşımıyla TTO merkezli bir koordinasyon mekanizmasının kurulması kritik görülmüştür.

Staj / Mesleki Eğitim / İntörn Modeli

Fırsat	Kapsam	Paydaş
Sektör bazlı staj havuzu oluşturulması	Planlı yerleştirme ve proje tabanlı staj modeli	Üniversiteler – OSB – İŞKUR
Nitelikli iş gücü yetiştirme	Zorunlu intörn modeli; modüler kısa eğitimler	Sanayi Odaları – Meslek Liseleri
Bölgesel iş gücü hareketliliğini artırma	Dijital staj/intörn portalı	Kamu – Özel Sektör

Özellikle sanayi kuruluşlarının stajyer ve intörn kabulünde isteksiz davranması ortak bir sorun olarak vurgulanmış; uzun dönem intörn modelinin teşviklerle desteklenmesi veya belirli ölçüde standartlaştırılması önerilmiştir.

Ortak Laboratuvar ve Cihaz Paylaşım Modeli

Mevcut Durum	Önerilen Model	Uygulama Prosedürü
Bazı üniversitelerde kapasite yüksek, bazılarında çok düşük; cihazlar atıl kalıyor.	Bölgesel ortak kullanım + dijital envanter platformu + ücret/ödeme tandard.	Randevu → talep → analiz → raporlama → bakım
Dışa bağımlı analiz oranı yüksek; akreditasyon sınırlı.	ISO 17025 süreçlerinin hızlandırılması; analiz paylaşım konsorsiyumu.	Kalibrasyon takibi → güvenlik protokolü → yıllık kullanım raporu
Dağınık Lab ve makine ekipman İmkanları	Ünv Paydaşlığındaki merkezi lab “tek kapı”, e-randevu/slot, üyelik sistemi ve cihaz envanter paylaşımı, tek tip hizmet ücreti,	Üyelik Sistemi- Talep- Hizmet

Laboratuvar hizmetlerinin güvenilirliği için ISO 17025 başta olmak üzere akreditasyon süreçlerinin hızlandırılması, ortak kullanım modelinin işlerliği için kritik bileşen olarak ifade edilmiştir.

Bölgesel Ar-Ge Altyapısının Etkin Kullanımına Yönelik Eylem Paketi

Eylem Adımı	Sorumlu Paydaşlar	Hedef Süre	Başarı Ölçütü (KPI)
Bölgesel Ar-Ge cihaz ve laboratuvar envanterinin oluşturulması	Üniversiteler – TTO’lar – OSB’ler	3 ay	En az 50 cihaz/laboratuvarın envantere kaydedilmesi
Dijital staj-intörn ve cihaz erişim portalının hayata geçirilmesi	Rektörlükler – Sanayi Odası – Teknoparklar	6 ay	En az 100 aktif kullanıcı ve 20 başarılı eşleştirme
Üniversite–Sanayi İş Birliği (ÜSİ) Danışma Kurulunun kurulması	Teknopark – Üniversiteler – OSB’ler	6 ay	Her çeyrekte 1 düzenli toplantı gerçekleştirilmesi
Ortak laboratuvar ve cihaz paylaşımı için pilot uygulama başlatılması	Üniversiteler – OSB’ler	12 ay	En az 10 ortak analiz ve 10 firma–laboratuvar etkileşimi
Tez ve araştırma çıktılarının sanayiye yönlendirilmesi için eşleştirme mekanizması	Enstitüler – TTO’lar – Sanayi Temsilcileri	12 ay	En az 5 tez/proje çıktısının sanayiye aktarılması

OTURUM 3 KATILIMCILAR LİSTESİ

Çalışma Grubu U Masa-1

Ad-Soyad	Kurum
Buğra Sarper	Tarsus Üniversitesi
Aynur Gürbüz	Mersin Üniversitesi
Eda Yaşa Özeltürkay	Çağ Üniversitesi
Ufuk Kaya	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Erdoğan Kanca	İskenderun Teknik Üniversitesi
İsa Kılıç	İskenderun Teknik Üniversitesi
Muzaffer Özcan	Çukurova Üniversitesi
Nihat Döngel	Alpaslan Türkeş Üniversitesi
Mustafa Sürücü	Şanlıurfa Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü
Eda Yaşa Özeltürkay	Çağ Üniversitesi

Çalışma Grubu U Masa-2

Ad-Soyad	Kurum
Eyüp İlker Saygılı	Sanko Üniversitesi
M. Cengiz Helvacıkara	Hasan kalyoncu Üniversitesi
Halil İbrahim İçoğlu	Gaziantep Üniversitesi
Fahrettin Göğüş	Gaziantep Üniversitesi
Mehmet Kaleyenci	istasyon gaziantep
Kenan Latifoğlu	istasyon gaziantep
Yasin İçel	GIPTU
Burcu Sancar	Adıyaman Üniversitesi
Mehmet Aydoğan	Malatya Turgut Özal Üniversitesi
Mehmet Sağlam	İnönü Üniversitesi

Çalışma Grubu U Masa-3

Ad-Soyad	Kurum
Sadık Yayla	Dicle Üniversitesi
Erhan Onat	Bitlis Eren Üniversitesi
Ömer Faruk Ertuğrul	Batman Üniversitesi
Yasin Sönmez	Batman Üniversitesi
İsa Akdaş	Batman Ticaret Borsası
Efe Çetin Yılmaz	Atatürk Üniversitesi
Ebru Akkemik	Siirt Üniversitesi
Bulut Hüner	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Yusuf İslam Bolat	Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi
Alaaddin Gündeş	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Saba SAMATYA ÖLMEZ	Siirt Üniversitesi

OTURUM 4: PROJELER (ULUSAL VE ULUSLARARASI PROJELER)

Ulusal ve Uluslararası Projeler - Üniversite ve Yerel Yönetim Sorunlarına Yönelik İşbirliği Modelleri

Projeler (Ulusal ve Uluslararası)

Bu oturumda, üniversitelerin ulusal ve uluslararası proje üretme kapasiteleri çok boyutlu olarak ele alınmıştır. Tartışmalar; proje başvuru ve yürütme süreçleri, kurumsal yapı ve organizasyon, akademik motivasyon ve teşvik mekanizmaları, idari ve mevzuat kaynaklı engeller, fonlara erişim ve proje yönetimi yetkinlikleri ekseninde yoğunlaşmıştır. Özellikle üniversiteler arası uygulama farklılıklarının, proje başarısını doğrudan etkilediği vurgulanmıştır.

Mevcut Durum – Temel Bulgular

- ✓ Üniversitelerde proje başvuru ve yönetim süreçlerinin kurumsallaşma düzeyi önemli ölçüde farklılık göstermektedir. Bazı üniversitelerde BAP birimleri, Teknoloji Transfer Ofisleri (TTO), Proje Ofisleri ve Ar-Ge Dekanlıkları etkin ve koordineli biçimde çalışırken; bazı kurumlarda proje faaliyetleri büyük ölçüde akademisyenlerin bireysel inisiyatifleri ile yürütülmektedir. Bu durum, proje üretiminde sürdürülebilirliği ve kurumsal hafızayı sınırlamaktadır.
- ✓ Ulusal fon kaynaklarına (özellikle TÜBİTAK araştırma programları ve TEYDEB destekleri) yönelik başvurularda son yıllarda niceliksel bir artış

Moderatör: Sayın Doç. Dr. Sertan ÇEVİK

Üniversitelerin İş birliği ve Yerel Yönetim ile İş birliği Modelleri

Ulusal Proje Fırsatları (TÜBİTAK, Kalkınma Ajansı, GAP İdaresi Başkanlığı)

Uluslararası Proje Fırsatları (Avrupa Birliği, Ufuk Avrupa)

Uzmanlar ile daha öncesinde belirlenecek uluslararası 2 proje çağrısı için çalışma

gözlemlenmektedir. Bununla birlikte, nitelikli proje yazımı, bütçe planlama, etki analizi ve raporlama konularında kurumlar arasında ciddi kapasite farklılıkları bulunmaktadır. Proje yazma ve danışmanlık desteğinin kurumsal olarak sağlanmadığı üniversitelerde, başvuru oranları ve başarı yüzdeleri görece düşük kalmaktadır.

- ✓ Uluslararası proje programları (Erasmus+, COST Aksiyonları, Ufuk Avrupa vb.) bağlamında en önemli sınırlılıkların; çağrı ve mevzuat takibi, uluslararası konsorsiyum oluşturma, yabancı dil yeterliliği, ön finansman ve idari süreçler olduğu ifade edilmiştir. Bu alanlarda aktif çalışan proje ofislerine sahip üniversitelerin, uluslararası ağlara daha kolay dahil olduğu ve fonlara erişimde avantaj sağladığı belirtilmiştir.
- ✓ Proje yürütme aşamasında karşılaşılan idari yük, satın alma süreçleri, mali raporlama ve mevzuat uyumsuzlukları, akademisyenlerin proje yapma motivasyonunu olumsuz etkileyen temel faktörler arasında değerlendirilmiştir. Özellikle yerel yönetimler ve sanayi ile ortak projelerde, kurumlar arası işleyiş farkları ek zorluklar yaratmaktadır.
- ✓ Katılımcılar, proje başarısının artırılması için bölgesel ölçekte ortak proje havuzları, mentor–menti sistemleri, deneyimli üniversitelerin iyi uygulama örneklerinin paylaşılması ve üniversiteler arası konsorsiyumların teşvik edilmesi gerektiği konusunda görüş birliğine varmıştır.

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler	Fırsatlar	Tehditler
Kurumsal proje birimlerinin (TTO/Proje Ofisi/BAP) bazı üniversitelerde aktif olması; ulusal proje tecrübesinin artması.	Yeni/nispeten küçük üniversitelerde insan kaynağı ve otomasyon eksikliği; süreçlerin parçalı yürütülmesi.	Uluslararası fonlara yönelim; konsorsiyum modellerinde yer alma ve bölgesel iş birliği ile kapasite artırma.	Fon rekabetinin yüksekliği; uzman sirkülasyonu ve mevzuat değişkenliği nedeniyle süreklilik riski.

Öncelikli İyileştirme Alanları

Proje destek mekanizmalarının standardizasyonu:

Üniversiteler arasında farklılık gösteren proje destek süreçlerinin, ortak bir çerçeveye kavuşturulması öncelikli ihtiyaç olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda; proje çağrılarının düzenli ve sistematik taranması, bütçe ve uygunluk kontrollerinin başvuru öncesinde yapılması, etik kurul ve idari izin süreçlerinin hızlandırılması, mali ve teknik raporlamaya yönelik rehber dokümanların oluşturulması önerilmektedir. Standart süreç setlerinin geliştirilmesi, hem başvuru kalitesini artıracak hem de akademisyenlerin idari yükünü azaltacaktır.

Akademisyen motivasyonunun artırılması:

Proje geliştirme faaliyetlerinin sürdürülebilirliği için akademik teşvik mekanizmalarının güçlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu kapsamda; proje başarısına dayalı başarı primleri, proje yürüten akademisyenler için ders ve idari iş yükünün dengelenmesi, proje yazım süreçlerine yeterli zaman ayrılabilmesi adına idari görevlerin azaltılması ve özellikle genç araştırmacılara yönelik mentor-menti

(danışmanlık) programlarının yaygınlaştırılması öncelikli iyileştirme alanları arasında değerlendirilmiştir.

Uluslararasılaşma kapasitesinin güçlendirilmesi:

Uluslararası fonlara erişimin artırılması için, üniversiteler bazında değil bölgesel ölçekte hareket edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu doğrultuda; öncelikli ve hedefli çağrılar için odak alanların önceden belirlenmesi, bu alanlarda çalışan akademisyenlerden oluşan uzman havuzlarının oluşturulması, uluslararası ortak bulma ve konsorsiyum geliştirme çalışmalarının koordineli şekilde yürütülmesi ve deneyimli kurumların bilgi birikiminin diğer üniversitelerle paylaşılması önerilmektedir.

Yerel yönetimlerle proje eşleştirme mekanizmalarının geliştirilmesi:

Üniversite–yerel yönetim iş birliğinin güçlendirilmesi amacıyla, yerel yönetimlerin ihtiyaç ve önceliklerini içeren bir “ihtiyaç havuzu”, üniversitelerdeki akademik birimleri ve uzmanlık alanlarını gösteren dinamik bir “uzmanlık haritası” ve bu iki yapıyı buluşturan düzenli eşleştirme ve istişare toplantılarının oluşturulması önerilmektedir. Bu yaklaşımın, uygulama odaklı ve yerel sorunlara çözüm üreten projelerin sayısını artıracığı değerlendirilmektedir.

Eylem	Kısa Açıklama	Sorumlu/Paydaş	Hedef Süre
Bölgesel Proje Koordinasyon Ağı	Üniversiteler arası proje ofisleri arasında düzenli koordinasyon; iyi uygulama paylaşımı.	Üniversiteler, TTO/Proje Ofisleri, Teknoparklar	0–6 ay
Hedef Çağrı Takvimi ve Uzman Havuzu	Yılda en az 2 uluslararası çağrı için (Ufuk Avrupa vb.) ortak hazırlık; hukuk/mevzuat ve bütçe uzman desteği.	Üniversiteler, TTO'lar, Kalkınma Ajansları	3–9 ay
Yerel Yönetim İhtiyaç Envanteri	Belediye/valilik birimleriyle sorun-odaklı proje konuları listesi; üniversite ekipleriyle eşleştirme.	Yerel Yönetimler, Üniversiteler	0–6 ay
Proje Eğitim Programı	Proje yazımı, bütçeleme, etki analizi, yaygınlaştırma ve ticarileştirme modülleri.	TTO/Proje Ofisi, Teknopark, Sanayi Odaları	0–12 ay

Genel Sonuç ve Öneriler

Bölgesel Proje Üretimi, Envanter Yönetimi ve İş Birliği Koordinasyonu:

Bölgesel ölçekte, proje üretimi, envanter yönetimi ve üniversite-sanayi iş birliği süreçlerini aynı yönetim çerçevesinde ele alacak bir koordinasyon yapısının kurulması önerilmektedir. Bu yapı, bölgesel kalkınmayı hızlandıracak ve üniversite ile sanayi arasındaki entegrasyonu artıracaktır. Ayrıca, bölgesel iş birliğini güçlendiren stratejik planlar geliştirilmeli ve üniversite, sanayi ve yerel yönetimlerin katılımıyla sürdürülebilir bir ekosistem oluşturulmalıdır.

Dijital Envanter ve Dijital Staj-İntörn Portalı:

Dijital envanter yönetimi ve dijital staj-intörn portalı, iş birliğini ölçülebilir ve sürdürülebilir hale getirecek kritik araçlardır. Bu platformlar, üniversiteler ve sanayi kuruluşları arasında bilgi akışını hızlandırarak daha verimli bir iş birliği sağlanmasını sağlayacaktır. Ayrıca, bu dijital altyapıların oluşturulması, yerel ve ulusal düzeyde iş gücü gelişimini destekleyerek akademik ve mesleki eğitim arasındaki köprüyü güçlendirecektir.

Uluslararası Proje Üretimi İçin Stratejik Planlama:

Uluslararası proje üretimi için hedef çağrı takvimi, uzman havuzu ve konsorsiyum geliştirme mekanizmalarının işletilmesi gerekmektedir. Bu mekanizmalar, üniversitelerin uluslararası fonlardan daha etkin yararlanabilmesini sağlayacak ve bölgesel projelerin global düzeyde görünürlüğünü artıracaktır. Aynı zamanda, farklı disiplinlerdeki uzmanlıkları birleştirerek yenilikçi projelerin hayata geçirilmesine olanak tanıyacaktır.

Ortak Laboratuvar Modeli ve Standartlar:

Ortak laboratuvarlar ve cihaz paylaşımı modeli üzerinde çalışılmalıdır. Bu modelin etkinliği, akreditasyon süreçlerinin, bakım/kalibrasyon işlemlerinin ve ücretlendirme standartlarının net bir şekilde belirlenmesine bağlıdır. Ortak laboratuvarlar, özellikle küçük ve orta ölçekli üniversiteler ile sanayi kuruluşlarının envanterlere erişimini kolaylaştırarak, daha geniş bir araştırma yelpazesi sunacaktır. Bu modelin kurumsal sürdürülebilirliği için gerekli yasal ve finansal düzenlemelerin yapılması kritik öneme sahiptir.

İzleme ve Değerlendirme Mekanizmalarının Güçlendirilmesi:

Düzenli izleme ve değerlendirme toplantılarının yapılması, gelişen projelerin etkinliğini takip etmek açısından önemlidir. Performans göstergeleri (KPI) tanımlanmalı ve her paydaşın bu göstergelere uygun olarak ilerlemesi sağlanmalıdır. Örneğin, envantere kayıtlı cihaz sayısı, dijital

portal üzerinden yapılan eşleştirme sayısı, ortak analizlerin sayısı, başvuru ve kabul edilen proje sayıları gibi ölçütler üzerinden projelerin başarısı izlenmelidir. Bu göstergeler, projelerin etkinliğini değerlendirecek ve iyileştirme alanlarını ortaya koyacaktır.

Katılımcılar Listesi

Çalışma Grubu U Masa-1

Ad-Soyad	Kurum
Ekrem Akbulut	Malatya Turgut Özal Üniversitesi
Aylin Altan Mete	Mersin Üniversitesi
Muzaffer Denli	Dicle Üniversitesi
Hakan Eryüzlü	İskenderun Üniversitesi
Arzu Altuntaş	Siirt Üniversitesi
Ertuğrul Buğra Orhan	Fırat Üniversitesi
Fatih Bayrak	Siirt Üniversitesi
Sait Kurşunoğlu	Batman Üniversitesi
Aygen Koç Koca	Adıyaman Üniversitesi
Bünyamin Aslan	GAP-BKİ
Yunus Çolak	Karacadağ Kalkınma Ajansı
Elifnur Terzioğlu Yurtsal	Hatay MKÜ
Gülden Gökşen	Tarsus Üniversitesi
Cumali Aydoğan	Malatya Turgut Özal Üniversitesi

Çalışma Grubu U Masa-3

Ad-Soyad	Kurum
Zühal Çelebi Deniz	Karacadağ Kalkınma Ajansı
Yaprak Tanrıverdi	Adıyaman Üniversitesi
Yıldız Aka Kaçar	Çukurova Üniversitesi
Ahmet Demir	GAİB
Tuğba Borazan Karadeniz	GAİB
Muhammet Baş	ÖKÜ
Zafer Çetin	SANKO Üniversitesi
Vedat Tümen	Bitlis Eren Üniversitesi
Tayyar Emre	İnönü Üniversitesi
Zehan Kesilmiş	Alparslan Türkeş Üniversitesi

Çalışma Grubu U Masa-2

Ad-Soyad	Kurum
İpek Atık	GİBTÜ
Meryem Kuzucu	KİYÜ
Demet Demiroğlu	KİYÜ
Mehmet Karaoğlu	KİYÜ
Tarık Yörükoğlu	KSÜ
Şafak Tercan	HKÜ
Fahrettin Göğüş	Gaziantep Üniversitesi
Murat Gülmez	Çağ Üniversitesi
Osman Dolaş	Adıyaman Üniversitesi
Mehmet Akkaş	Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi
M. Cüneyt Ateş	Karacadağ Kalkınma Ajansı
Nil Cevheri	GAP-BKİ

İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısı ve Çalıştayları, “Üniversite, Sanayi ve Yerel Yönetim Ekseninde Dijital Dönüşüm” teması ile “Geleceği Kodlayan Üniversiteler: Dijital Ekosistemde Bölgesel Dayanışma” mottosunu somut çıktılara dönüştüren, çok paydaşlı ve sonuç odaklı bir buluşma olarak 7 Kasım 2025 tarihinde Şanlıurfa’da başarıyla gerçekleştirilmiştir. Harran Üniversitesi’nin ev sahipliğinde düzenlenen toplantı; 27 üniversiteden rektörler, rektör yardımcılar ve temsilciler ile YÖK, yerel yönetimler ve sanayi paydaşlarını aynı masa etrafında bir araya getirerek, bölgesel iş birliğini kurumsallaştırma iradesini güçlendirmiştir. Açılış konuşmalarında ortaya konan ortak vurgu, dijital dönüşümün yalnızca teknolojik bir uyum süreci değil; kurumsal yönetim anlayışını, eğitim-öğretim modellerini ve üniversite–sanayi–yerel yönetim ilişkilerini yeniden tanımlayan stratejik bir dönüşüm olduğudur. Bu yaklaşım, toplantının tüm oturumlarına yön veren ana çerçeve hâline gelmiştir.

Rektörler İstişare Toplantısı, İstasyon Akademi’nin gelecek dönem yol haritasını belirleyecek üç temel başlıkta ortak görüşün oluşması bakımından belirleyici olmuştur. İlk olarak, İstasyon Akademi’nin faaliyetlerinin kurumsallaştırılması ihtiyacı güçlü biçimde dile getirilmiş; tüzel kişiliğe sahip, görev ve sorumlulukları net tanımlanmış, ölçülebilir hedeflere dayalı bir organizasyon modeline geçilmesi konusunda konsensüs sağlanmıştır. İkinci olarak, dijital dönüşüm ekosistemine yönelik fon ve proje stratejilerinin geliştirilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Büyük veri, yapay zekâ, akıllı şehir uygulamaları, teknoloji tabanlı kalkınma gibi alanlarda ulusal ve uluslararası kaynakların bölgeye çekilmesi için ortak proje yazma kapasitesinin artırılması, konsorsiyum

oluşturma ve fon takip mekanizmalarının güçlendirilmesi önceliklendirilmiştir. Üçüncü olarak, bölgesel iş birliğini güçlendirecek yenilikçi modeller üzerinde durulmuş; birbirini tekrar etmeyen, birbirini tamamlayan, sürdürülebilir ve uygulamaya dönük iş birliklerinin tasarlanması gerektiği belirtilmiştir. Paylaşımlı laboratuvar altyapıları, sektörel temalı çalışma grupları ve paydaş belediyelerle bütünleşik projeler, bu yenilikçi iş birliği modellerinin örnekleri olarak öne çıkmıştır. Sürecin devamlılığı açısından bir sonraki koordinasyon toplantısının Fırat Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilmesi yönündeki mutabakat ise, bu kurumsal süreklilik iradesini güçlendiren önemli bir çıktıdır.

Oturum 2’de ele alınan “Veri ve Dijitalleşme – Üniversite Eğitim Öğretim Süreçlerinin İyileştirilmesi” başlığı, yükseköğretimde veriye dayalı yönetim kültürünün yaygınlaştırılması açısından kritik tespitler ve uygulanabilir öneriler üretmiştir. Üniversitelerde öğrenci memnuniyeti, ders bazlı değerlendirmeler, danışma kurulu geri bildirimleri ve paydaş görüşlerinin çoğunlukla çevrim içi anket araçlarıyla toplandığı; akademik performans değerlendirmelerinde ise YÖKSİS ve WoS gibi ulusal/uluslararası veri tabanlarından yararlanıldığı görülmüştür. Öğrenci verilerinin Proliz ve Akademik HAVİS gibi kurum içi otomasyon sistemlerinde tutulduğu, veri koordinatörlüklerinin bu sistemleri yönetmenin yanı sıra öğretim elemanlarından veri toplayıp işleyerek entegrasyonu sağladığı ifade edilmiştir. MÜDEK akreditasyonu kapsamında öğrenme çıktılarının dijital ortamda izlenmesi ve sınav örnekleri ile anket sonuçları üzerinden öğrenme çıktısı analizlerinin yapılması, kalite güvencesi ile dijitalleşmenin kesiştiği güçlü bir iyi uygulama alanı olarak

değerlendirilmiştir. KVKK kapsamında belirlenen veri türlerinin kalite birimleri ve yönetim kurulları tarafından düzenli olarak ilan edilmesi ise şeffaflık ve uyum boyutunu pekiştirmiştir. Bununla birlikte, birimlerin hangi verileri topladığına ilişkin kurumsal standardizasyon eksikliği ve parçalı veri toplama pratikleri, bütüncül analiz ve kurumsal karar destek mekanizmaları açısından temel bir iyileştirme alanı olarak öne çıkmıştır. Veriye dayalı karar alma kültürünün akademik birimlere yaygınlaşması için; veri türlerinin tanımlanması, ortak veri toplama–işleme–raporlama çerçevesinin benimsenmesi, entegre veri yapılarının kurulması ve şeffaf veri akışının sağlanması gerektiği ortak bir görüş hâline gelmiştir.

Oturum 2'nin “dijital araçlar ve yapay zekâ” boyutu, üniversitelerde teknolojinin kullanımının çeşitlendiğini göstermiştir. Perculus, Microsoft Teams, Moodle, ALMS ve Collaborator gibi platformların yaygın kullanımının yanında, bazı üniversitelerin hibrit modeli kurumsal olarak uyguladığı, bazı kurumların Moodle üzerinde cluster altyapısı kurarak sistemi özelleştirdiği belirtilmiştir. Ödev ve materyal yüklemelerini otomatikleştiren ara yazılımlar ile PBS/Moodle entegrasyonları, manuel iş yükünün azaltılması ve veri bütünlüğünün güçlendirilmesi bakımından önemli örnekler sunmuştur. Yapay zekâ destekli uygulamalar kapsamında, SANKO Üniversitesi'nin öğrenci işleri otomasyonu, mevzuat açıklamaları ve metin sadeleştirme gibi süreçleri bir yıldır yapay zekâ ile yürütmesi; Erasmus ve idari birimlerde Gemini/ChatGPT araçlarıyla ihtiyaca göre özelleştirilmiş istatistik desteğinin alınması, yapay zekânın karar destek ve hizmet kalitesi boyutunda değerlendirilebileceğini göstermiştir. Buna karşın, dijital uygulamaların öğrenci başarısını doğrudan artırdığına ilişkin sistematik bir kurumsal ölçüm mekanizmasının yaygın olmadığı; bazı pilot uygulamalarda performans düşüşlerinin gözlemlenebildiği; ancak sınav değerlendirme hızında öğretim elemanlarına önemli avantajlar

sağladığı vurgulanmıştır. Bu tablo, dijitalleşmede “kullanım yaygınlığı” ile “etki ölçümü ve öğrenme analitiği” arasındaki farkın kapatılması gerektiğine işaret etmektedir.

Kurumsal Kapasite ve Paylaşım başlığında öne çıkan temel yaklaşım, üniversiteler arasında ortak bir “dijital çözüm havuzu” oluşturulması ve veri standartlarının belirlenmesidir. Harran Üniversitesi tarafından geliştirilen bazı yazılımların farklı üniversitelerde kullanılabilmesi, ihtiyaç hâlinde çevrim içi tanıtım toplantılarıyla yaygınlaştırılması; ortak geliştirme fikrinin somut bir zeminde ilerleyebileceğini göstermiştir. Veri tabanı tasarımları, entegrasyon süreçleri ve üniversiteler arası geçişlerde gerekli esneklikler, ortak platform yaklaşımının teknik ve yönetsel boyutlarını oluşturmuştur. Veri paylaşımı ve güvenliği açısından metadata yönetiminin güçlendirilmesi, sistemlerin birlikte çalışabilirliği, veri bütünlüğü ve ortak referans noktalarının belirlenmesi temel ihtiyaçlar arasında yer almıştır. YÖK tarafından yayımlanan sistemlerin tüm üniversitelere uyarlanması ve kurumlar arası uyumluluğun artırılması da, ölçeklenebilir bir dijital ekosistem için kritik görülmüştür. Dijital yönetim sistemleri bağlamında ıslak imzanın azaltılması, ortak bulut altyapısı, mevcut yazılımların tanıtıldığı ortak web sayfası ve akademik teşvik sisteminin üniversiteler arasında uyumlu hâle getirilmesi gibi öneriler; düşük maliyetli, hızlı uygulanabilir ve yüksek etki potansiyeli taşıyan ortak adımlar olarak dikkat çekmiştir.

Oturum 2'nin mevcut durum analizleri, üniversitelerin dijitalleşme stratejilerinin iki ana grupta toplandığını ortaya koymuştur: “hizmet alanlar” ve “geliştiren/üretenler.” Ticari paket programlara dayalı yapıların teknik destek gecikmeleri, kaynak kod erişimi ve maliyetler gibi sınırlılıklar ürettiği; buna karşılık bazı üniversitelerin satın aldığı veya açık kaynak çözümleri kurum içi kaynaklarla geliştirip özelleştirdiği, Harran Üniversitesi'nin ise entegre modüller üreterek dışa bağımlılığı azaltan

ileri bir model ortaya koyduğu görülmüştür. Bu çerçevede yerli yazılımın önemi, veri güvenliği ve sürdürülebilirlik açısından “elzem” bir ihtiyaç olarak ortaklaşmıştır. Harran Üniversitesi’nin akademik ilan, etik kurul, tez yönetim sistemi, mevzuat ve yapay zekâ uygulamaları gibi modülleri, iyi uygulama örneği olarak değerlendirilmiş; bölgesel veri havuzu ve anonimleştirilmiş veri paylaşımı yaklaşımı, eğitim-öğretim kalitesinin artırılmasına yönelik ortak hedefler arasında yer almıştır.

Oturum 3 ve Oturum 4 ise Ar-Ge envanteri, üniversite–sanayi iş birliği ve proje üretim kapasitesi başlıklarında bölgesel ölçekte ortak bir yönetim ihtiyacını açık biçimde ortaya koymuştur. Ar-Ge altyapısının üniversiteler arasında dengesiz dağılımı, cihazların kimi yerde atıl kalması, kimi yerde erişimin sınırlı olması; güncel ve erişilebilir envanter eksikliği, iş birliği süreçlerinin hızlanmasının önünde bir engel olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede dijital cihaz/laboratuvar envanteri, e-randevu/slot yönetimi, şeffaf ücretlendirme ve ortak kullanım modeli önerileri öne çıkmış; ISO 17025 başta olmak üzere akreditasyon süreçlerinin hızlandırılmasının ortak kullanım modelinin güvenilirliği için kritik olduğu belirtilmiştir. Staj ve intörn uygulamalarında sanayi tarafındaki isteksizlik ortak bir sorun olarak tanımlanmış; dijital staj–intörn portalı, sektörel staj havuzu ve teşvik mekanizmalarıyla bu alanın güçlendirilmesi önerilmiştir. Projeler oturumunda ise proje ofisi/TTO/BAP gibi yapıların etkinliğinde belirgin kapasite farklılıkları tespit edilmiş; uluslararası fonlara erişimde çağrı takibi, konsorsiyum oluşturma, mevzuat, uzman desteği ve ön finansman gereksinimleri öne çıkmıştır. Bölgesel

Proje Koordinasyon Ağı, hedef çağrı takvimi ve uzman havuzu, yerel yönetim ihtiyaç envanteri ve proje eğitim programı gibi eylem paketleri; uygulanabilir, süreli ve ölçülebilir KPI’larla desteklenmiş bir yol haritası yaklaşımını güçlendirmiştir.

Sonuç olarak İstasyon Akademi 2. Koordinasyon Toplantısı; dijital dönüşümde bölgesel dayanışmanın yalnızca “iyi niyet” düzeyinde değil, kurumsal yapılanma, ortak standartlar, paylaşımlı altyapılar, veri havuzları, proje konsorsiyumları ve izleme-değerlendirme mekanizmalarıyla somutlaştırılabileceğini göstermiştir. Bu kapanış değerlendirmesi açısından toplantının en güçlü ortak mesajı şudur: Dijitalleşme; teknoloji, veri, insan kaynağı ve yönetim bileşenleri bir arada ele alındığında gerçek bir kapasite artışına dönüşür. Bu nedenle, İstasyon Akademi’nin kurumsallaşması; yerli ve sürdürülebilir yazılım çözümlerinin yaygınlaştırılması, ortak veri standartları ve güvenli paylaşım modelleri; bölgesel Ar-Ge envanteri ile ortak laboratuvar ve staj–intörn portallarının hayata geçirilmesi; proje üretiminde ortak takvim, uzman havuzu ve mentor–menti mekanizmalarının işletilmesi, bir sonraki dönemin öncelikli eylem alanları olarak belirginleşmiştir. Bu kapsamda tüm paydaşların ortak dil, ortak format ve ortak öncelikler etrafında hareket etmesi; toplantıda ortaya konan vizyonun kalıcı iş birliklerine ve ölçülebilir çıktılara dönüşmesinin temel koşulu olarak değerlendirilmiştir.

İSTASYON AKADEMİ 2. KOORDİNASYON TOPLANTISI PAYDAŞ LİSTESİ

VALİLİKLER

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ

ÜNİVERSİTELER

SANAYİCİLER

